

INFORME 2025

LA VIOLÈNCIA DIGITAL CONTRA LES DONES I EL SEU IMPACTE ENTRE LA POBLACIÓ JOVE: GUIES PER ORIENTAR L'ACCIÓ POLÍTICA.

Desembre
2025

- 🌐 www.ferrerguardia.org
- ☎ 936 011 644
- ✉ fundacio@ferrerguardia.org
- 🐦 @f_ferrerguardia
- 📍 C.Avinyó 44, 1r · 08002 Barcelona

Desembre 2025

Realització

Fundació Ferrer Guardia

Direcció: *Hungria Panadero Hernández*

Coordinació d'investigació: *Sandra Gómez Marín.*

Tècniques d'investigació: *Paloma Pontón Merino, Marta Fullola Isern, Elena Mengual Rodríguez.*

Disseny y maquetació: *Andrea González García.*

Amb el suport de:

Estratègies innovadores per combatre les violències digitals contra les dones. Què funciona en la prevenció, atenció i acompanyament de les violències digitals contra les dones © 2025 by Fundació Ferrer i Guàrdia is licensed under CC BY-NC-SA 4.0. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	6
METODOLOGIA	8
Anàlisi documental	8
Comitè de persones expertes	8
Grups de discussió i entrevistes	10
MARC TEÒRIC: QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE DIGITAL?	12
Normativa i definició legal de violència de gènere digital	12
Principals estudis sobre violència de gènere digital.....	13
RESULTATS PER EIXOS D'ANÀLISI.....	16
Conceptualització de les violències digitals.....	16
Característiques i especificitats de l'entorn rural.....	19
El rol de l'administració pública local	21
La importància del grup d'iguals i les xarxes de suport	26
CONCLUSIONS.....	29
REFERÈNCIES	32
Referències bibliogràfiques	32
Referències normatives.....	34
ANNEXOS.....	35
Guia estratègica: Actuació de l'administració local davant de les violències de gènere en entorns digitals.....	35
Treball de camp: recopilació de guions i fitxes de treball.....	36
<i>Guions del Comitè d'expertes, grups de discussió i entrevista</i>	36
<i>Fitxes de resums del Comitè d'expertes, grups de discussió i entrevista</i>	45
Accions de comunicació i difusió dels resultats	53
<i>Web Fundació Ferrer i Guàrdia</i>	53
<i>Jornada de presentació</i>	56

Xarxes socials 57

Mitjans 58

INTRODUCCIÓ

La violència contra les dones en l'entorn digital constitueix una manifestació específica de desigualtats estructurals i de les relacions de poder pròpies del sistema patriarcal, que es reproduïxen i amplifiquen a través de les tecnologies digitals. Lluny de tractar-se d'un fenomen nou generat per internet, aquestes violències representen la continuïtat (i digitalització) de pràctiques de control, dominació, assetjament, vigilància i humiliació que ja existien en els espais *offline*. No obstant això, les característiques de l'entorn digital, com la immediatesa, la connectivitat permanent, la viralitat dels continguts o la dificultat per a eliminar rastres, intensifiquen el seu impacte i multipliquen les seves formes d'expressió.

En l'àmbit europeu, aquest fenomen s'ha conceptualitzat com a ciberviolència de gènere, entesa com l'ús de sistemes digitals per causar, facilitar o amenaçar amb violència contra les dones, generant danys físics, psicològics, sexuals o econòmics. Sota aquest paraigua s'inclouen conductes com el ciberassetjament, el control de dispositius i xarxes socials, la suplantació d'identitat, les amenaces, la difusió no consentida d'imatges íntimes, la *sextorsió*, el *doxing* o diferents formes d'assetjament en línia.

A nivell normatiu, malgrat l'impacte creixent d'aquestes violències, el seu reconeixement jurídic i institucional continua sent limitat, desigual i tardà. Tot i que la legislació estatal espanyola aborda la violència de gènere des d'una perspectiva àmplia, no incorpora de manera sistemàtica ni específica les violències masclistes en entorns digitals. La seva regulació i abordatge s'han desenvolupat principalment a través de normatives autonòmiques i d'estratègies polítiques recents.

Destaquen, entre d'altres:

- La Llei 15/2021 de Galícia, que defineix la violència digital com qualsevol acte de violència de gènere comès o agreujat mitjançant l'ús de tecnologies amb finalitats d'assetjament, control o invasió de la privacitat.
- La Llei 17/2020 de Catalunya, que incorpora les violències digitals com a formes de violència masclista en línia que atempten contra la dignitat i els drets de les dones.

Així mateix, l'Estratègia Estatal per combatre les violències masclistes 2022-2025 reconeix expressament les violències digitals com un àmbit prioritari d'intervenció pública.

Les dades disponibles evidencien la magnitud del problema i la seva especial incidència entre la població jove. Diversos estudis assenyalen que una part significativa d'adolescents i joves ha experimentat situacions de control, vigilància o assetjament a través de dispositius digitals, i les dones en són les principals afectades. Aquestes agressions tenen conseqüències directes en el seu benestar emocional, autonomia i participació social, i generen por, ansietat, aïllament o autocensura en l'ús dels espais digitals.

Aquesta realitat adquireix, a més, particularitats específiques en entorns rurals, on factors com la menor disponibilitat de recursos especialitzats, la proximitat social, l'anonimat limitat

o les dificultats d'accés a serveis poden incrementar les barreres per identificar la violència, demanar ajuda o denunciar-la. Malgrat això, les experiències de les dones joves que viuen en aquests contextos han estat poc explorades en la recerca i en el disseny de polítiques públiques.

En aquest marc se situa el projecte **“Estratègies innovadores per combatre les violències digitals contra les dones. Què funciona en la prevenció, atenció i acompanyament de les violències digitals contra les dones”**. Al llarg del 2025, l'objectiu d'aquest és analitzar com es manifesten aquestes violències, comprendre els seus efectes en la vida quotidiana de les joves i generar orientacions i recomanacions que contribueixin a enfortir la prevenció i la resposta institucional des d'un enfocament feminista, territorial i interseccional.

METODOLOGIA

La recerca s'ha desenvolupat a partir d'un enfocament metodològic qualitatiu, considerat el més adequat per analitzar un fenomen complex com les violències masclistes que es produeixen en els entorns digitals. Aquest enfocament ha permès, d'una banda, aprofundir en les experiències, percepcions i vivències de les dones joves; de l'altra, incorporar l'anàlisi i la interpretació de persones expertes, fet que ha facilitat una comprensió més àmplia de les dinàmiques que configuren aquest tipus de violències.

Per a l'obtenció de la informació s'han utilitzat diferents tècniques de recerca: anàlisi documental, grups de discussió i entrevistes en profunditat, tant amb dones joves com amb professionals i persones expertes de l'àmbit de les violències masclistes i de l'entorn digital.

Els resultats obtinguts s'han sistematitzat a partir de diferents dimensions d'anàlisi, que permeten comprendre el fenomen de forma integral, amb l'objectiu final de l'elaboració d'una guia per a l'orientació de polítiques públiques i institucions en la prevenció i l'abordatge de les violències masclistes digitals. A continuació, es detalla la metodologia emprada en cadascuna de les tècniques esmentades.

Anàlisi documental

S'ha dut a terme una revisió sistemàtica de la literatura i de projectes previs relacionats amb el tema d'estudi. Aquesta revisió va permetre identificar recerques i projectes rellevants, analitzar teories, enfocaments metodològics i resultats destacats, així com recopilar fonts estadístiques a escala regional, estatal i europea. A més, es van revisar els principals textos legals i normatius vinculats al tema, amb la finalitat d'elaborar un primer diagnòstic de la situació.

A l'apartat "Referències" recollim totes les referències bibliogràfiques i normatives que sustenten aquest estudi.

Comitè de persones expertes

El Comitè de persones expertes constitueix un espai de caràcter consultiu i de construcció col·lectiva, format per persones amb una trajectòria i coneixement especialitzat en la matèria.

Està compostat per:

FIG. 1: Comitè de persones expertes.

Nom	Adscripció
Alejandra Hernández Ruiz	Directora del I.U. de Investigación de Estudios de Género Professora titular d'universitat Dpto. Comunicación y Psicología Social, Universidad de Alicante.
Técnica FemBloc	Tècnica en l'Associació FemBloc, especialitzada en atenció i suport davant les violències digitals des d'una perspectiva feminista.
Maria Dosil Santamaria	Professora de la UPV – Euskal Herriko Unibertsitatea, Dpto. Facultad de Educación. Grupo de investigación PSIDES Psicología del desarrollo ante los nuevos retos sociales.
Marta Rallo Arnau	Antropòloga independent, consultora.

D'una banda, es van dur a terme entrevistes exploratòries individuals a les persones integrants del Comitè de persones expertes. Aquestes entrevistes van tenir com a objectiu recollir aportacions especialitzades que permetessin contextualitzar i delimitar l'anàlisi de les violències masclistes en els entorns digitals, així com orientar el posterior treball de camp.

Les entrevistes es van estructurar a partir de preguntes obertes organitzades en diferents eixos d'anàlisi. En primer lloc, es van abordar les especificitats que presenta l'entorn digital en relació amb les violències masclistes, posant el focus en les característiques pròpies d'aquests espais i en com influeixen en les formes d'exercici de la violència. Així mateix, es va aprofundir en les particularitats que adopta aquest fenomen quan afecta dones joves, atenent els seus usos, pràctiques i processos de socialització digital. Un altre dels eixos treballats va ser l'impacte del context territorial, explorant de quina manera el fet de residir en zones rurals pot generar diferències o desigualtats específiques en la vivència i l'abordatge de les violències masclistes digitals.

D'altra banda, el treball conjunt del Comitè de persones expertes va permetre identificar de manera compartida els principals factors i variables que cal tenir en compte per a l'anàlisi de les violències masclistes digitals en dones joves. També es van compartir aportacions i recomanacions metodològiques i conceptuals rellevants per al desenvolupament de l'estudi i els grups de discussió.

Grups de discussió i entrevistes

Grup de discussió amb professionals de l'àmbit de les violències de gènere

Es va dur a terme un grup de discussió amb professionals que intervenen en l'abordatge de les violències masclistes i en l'acompanyament a noies joves, amb l'objectiu de recollir la seva experiència i perspectiva sobre les violències masclistes en entorns digitals, especialment en entorns rurals. Aquest va estar compost per professionals dels espais següents:

FIG. 2: Participants del grup de discussió: Professionals de l'àmbit de les violències de gènere.

Professionals del **SIE de l'Alt Pirineu i Aran**.

Professionals d'**Aradia Cooperativa** (cooperativa conformada com una entitat social sense ànim de lucre).

Professionals del **SIE de Tàrraga**.

El grup de discussió es va estructurar a partir de diferents eixos. En primer lloc, es va treballar la conceptualització de les violències masclistes en entorns digitals i les seves formes de manifestació en l'àmbit rural, posant el focus en les particularitats d'aquests contextos. També es van abordar els principals reptes i limitacions institucionals en la resposta a aquest tipus de violències. En aquest sentit, es van analitzar les dificultats que troben les professionals en la detecció i l'abordatge de les violències digitals, així com les limitacions existents en termes de recursos disponibles, formació especialitzada i coordinació entre serveis. Seguidament, també es van identificar els factors que dificulten que les dones joves demanin ajuda o siguin escoltades quan viuen situacions de violència masclista digital.

Finalment, en el grup es van recollir propostes de millora i bones pràctiques, posant el focus en els canvis necessaris a escala institucional i política per enfortir la resposta, en els recursos, protocols o programes que caldria impulsar, també en l'àmbit rural, i en experiències o iniciatives que puguin considerar-se replicables en altres territoris.

Grups i entrevistes amb noies joves

En el marc del treball de camp es van dur a terme diferents grups de discussió amb noies joves d'entre 18 i 35 anys residents de la Comunitat Valenciana, el País Basc i Catalunya. Això ha permès recollir de manera directa les experiències, percepcions i discursos de les mateixes joves en relació amb les violències masclistes que es produeixen en els entorns digitals, situant-les en el centre de l'anàlisi.

Amb la finalitat de garantir l'anonimat de les participants, en l'estudi no s'especifica el municipi de residència. A continuació, es descriuen els grups de discussió i entrevistes que es van dur a terme.

FIG. 3: Distribució dels grups de discussió amb joves.

Tipologia	Territori
Grup de discussió	Zona rural de Catalunya
Grup de discussió	Zona rural de Euskadi
Entrevistes	Zona rural de la Comunitat Valenciana
Grup de discussió	Zona urbana de Catalunya

Aquests grups es van desenvolupar a partir d'una dinàmica estructurada en diferents blocs de treball. En una primera fase es va realitzar una exploració inicial orientada a introduir el concepte a partir d'una identificació col·lectiva de significats associats a les violències digitals. En un segon bloc es va aprofundir en les experiències i realitats viscudes, posant el focus en les diferents formes de violències masclistes digitals i en les barreres existents per demanar ajuda, tenint en compte també els seus contextos (rurals-urbans). Aquest espai va permetre visibilitzar les vivències de les joves en els seus territoris i compartir qüestions comunes. Posteriorment, es va desenvolupar un treball col·lectiu centrat en la identificació de necessitats i la formulació de propostes, amb l'objectiu de generar aportacions orientades a l'acció política i a la millora de la resposta institucional i comunitària. Finalment, es va dur a terme una fase de sistematització i tancament.

Finalment, és important esmentar que el desenvolupament dels grups de discussió va ser possible gràcies a la col·laboració de les entitats següents: [Feministes.cat](#), [La Salsenca](#) i [Orgull Espluguí](#).

MARC TEÒRIC: QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE DIGITAL?

Normativa i definició legal de violència de gènere digital

Tot i que no hi ha consens internacional en la conceptualització de la violència digital de gènere, és àmpliament acceptada la definició d'aquesta com “l'ús de sistemes informàtics per causar, facilitar o amenaçar amb violència contra les persones, que té com a resultat, o pot tenir com a resultat, un dany o patiment físic, sexual, psicològic o econòmic, i pot incloure l'explotació de la identitat de la persona, així com de les circumstàncies, característiques o vulnerabilitats de la persona”. De la mateixa manera que quan parlem de violència contra les dones, en el si de la ciberviolència existeixen diferents tipus de violències, entre els quals es troben, per exemple, el ciberassetjament, les amenaces, els crims d'odi, les violacions de privacitat, l'explotació sexual en línia, el ciberassetjament, el *ciberbullying* o la pornografia no consentida, tot plegat facilitat per les noves tecnologies.

A escala espanyola, la principal normativa d'àmbit estatal, la Llei Orgànica 1/2004, no recull la violència digital de gènere com una tipologia especial de violència de gènere, sinó que defineix la violència contra les dones en un sentit ampli com “tot acte de violència física i psicològica, incloses les agressions a la llibertat sexual, les amenaces, les coaccions o la privació arbitrària de llibertat [...]; també comprèn la violència que, amb l'objectiu de causar perjudici o dany a les dones, s'exerceixi sobre els seus familiars o persones properes menors d'edat per part de les persones indicades en l'apartat primer.” (LOMPIVG, 2004, Article 1). Si bé és veritat que la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, va perfeccionar la definició dels delictes en l'àmbit digital, encara que molt centrada en la tipificació penal dels casos de violència sexual, “fet que comprèn la difusió d'actes de violència sexual a través de mitjans tecnològics, la pornografia no consentida i l'extorsió sexual.” (LO 10/2022, Article 3).

No obstant això, en normativa de rang inferior sí que existeixen definicions legals més acotades per al tipus especial de violència que té lloc en entorns digitals, com la recollida en la Llei 15/2021, de 3 de desembre, per la qual es modifica la Llei 11/2007, de 27 de juliol, gallega per a la prevenció i el tractament integral de la violència de gènere, que va ampliar el concepte de violència contra les dones afegint la violència de gènere digital, entesa com a “[...] tot acte o conducta de violència de gènere comès, instigat o agreujat, en part o en la seva totalitat, per l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, com Internet, plataformes de xarxes socials, sistemes de missatgeria i correu electrònic o serveis de GEO localització, amb la finalitat de discriminar, humiliar, fer xantatge, assetjar o exercir domini, control o intromissió sense consentiment en la privacitat de la víctima; amb independència que l'agressor hi mantingui o no relació conjugal, de parella o anàloga d'afectivitat en el present o en el passat, o de parentiu amb la víctima.” (Llei 15/2021, Article 1). O la modificació recollida en la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, catalana del dret de les dones a erradicar la violència masclista, en la qual s'introdueix la regulació de les violències

digitals “ateses les nombroses agressions masclistes que es produeixen amb l’ús de les xarxes socials o de tot tipus de dispositius electrònics o digitals, com les suplantacions d’identitat, la publicació de fotografies o vídeos sense consentiment, o insults i amenaces.” (LLEI 17/2020, Article 3). La Llei catalana defineix la “violència digital” com aquells “actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l’ús de tecnologies de la informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans similars que afectin la dignitat i els drets de les dones.” (LLEI 17/2020, Article 4).

En aquesta línia, altres organismes oficials espanyols, com la Delegació del Govern contra la Violència de Gènere, han alertat i desplegat mesures per fer front a aquest tipus especial de violència, afirmant que “cal tenir en compte noves formes de violència de gènere que estan sorgint com a conseqüència de l’aparició i el desenvolupament de les noves tecnologies”, i les acota a aquelles “conductes de violència de gènere que s’exerceixen a través de les noves tecnologies, de les xarxes socials o d’Internet” (pàgina web del MINISTERIO DE IGUALDAD).

També cal destacar que l’Estratègia Estatal per combatre les violències masclistes 2022-2025 (MINISTERIO DE IGUALDAD, 2022) inclou la violència contra les dones en entorns digitals com “una forma de violència”, com veiem en el seu redactat quan la nomena com una més de les “formes que adopta la violència masclista”, entre les quals cita la “violència en la parella o ex parella, violència vicària, violències sexuals, tracta de dones i nenes amb fins d’explotació sexual, mutilació genital femenina, matrimoni forçat, assetjament amb connotació sexual, assetjament sexual i assetjament per raó de sexe, així com altres violències més invisibles fins ara com la submissió química o la violència institucional, les violències digitals, la violència en l’àmbit reproductiu i la violència simbòlica.” L’Estratègia, a més, proposa actuacions específiques en aquest àmbit: “Línia estratègica 2.4. Combatent les violències digitals de gènere contra les dones.”

Principals estudis sobre violència de gènere digital

Les dades sobre violència digital contra les dones són limitades; en conseqüència, se sap poc sobre l’impacte real en les dones i la prevalença dels danys causats, i, també en conseqüència, el fenomen roman invisible per a la major part de la societat (OBSERVATORIO NACIONAL DE TECNOLOGÍA Y SOCIEDAD, 2022A). Una de les primeres i millors fonts d’informació disponible a escala europea procedeix de l’Enquesta europea sobre violència contra les dones realitzada l’any 2014 per l’Agència dels Drets Fonamentals de la UE, en la qual es van incloure preguntes sobre el ciberassetjament (EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS, 2014). En aquest estudi ja s’apuntava que la ciberviolència afecta les dones joves en major mesura. Així, per exemple, l’estudi feia notar que un 4% de dones d’entre 18 i 29 anys, és a dir, 1,5 milions de dones a la UE-28, havien experimentat ciberassetjament en els 12 mesos previs a l’enquesta, en comparació amb el 0,3% de dones de 60 anys o més. També alertava que el risc que les dones joves siguin objecte d’amenaces i insinuacions ofensives a Internet és el doble que el de les dones de 40 a 49 anys, i més del triple que el de les de 50 a 59 anys.

Altres estudis també recolzen la tesi que les dones joves constitueixen l'objectiu de certes formes de violència digital en una proporció molt superior a la dels homes. Per exemple, el Pew Research Center (Estats Units) va determinar que, encara que la probabilitat que els homes siguin objecte de formes relativament lleus d'assetjament en línia sigui major (com els insults o les humiliacions), les dones, i en particular les dones joves de 18 a 24 anys, s'enfronten, en una proporció molt superior a la dels homes, a formes greus de ciberassetjament, en concret, de ciberassetjament i d'assetjament sexual en línia (PEW RESEARCH CENTER, 2014). Altres autors han apuntat que, a més, "els efectes d'aquestes formes de violència són més traumàtics per a les dones que per als homes." (STAUDE-MÜLLER, HANSEN Y VOSS, 2012).

A escala nacional, una de les millors aproximacions es troba en la macroenquesta de violència contra la dona, que realitza des del 1999 la Delegació del Govern contra la Violència de Gènere, aproximadament cada quatre anys. En la seva sisena edició (DGVG, 2019) es van enquestar al voltant de 10.000 dones i es van incloure preguntes en relació amb l'assetjament sexual a través d'Internet. Els resultats apunten que el 7,4% de les dones majors de 16 anys havia rebut alguna vegada insinuacions inapropiades, humiliants, intimidatòries o ofensives a través de les xarxes socials; i el 18,4% havien patit assetjament a través de les xarxes. Una de les conclusions de l'estudi és que l'edat és un factor determinant que incrementa les possibilitats d'experimentar assetjament en l'àmbit digital: més d'un 25% de les noies d'entre 16 i 25 anys ha rebut insinuacions inapropiades a través de xarxes socials; i més del 20% ha rebut correus electrònics, missatges de text o fotografies sexualment explícites que les van fer sentir ofeses, humiliades o intimidades.

També a escala nacional, cal esmentar l'estudi "Bretxa digital de gènere", elaborat per l'equip de treball de l'Observatorio Nacional de Tecnología y Sociedad (2022B) que, tot i que no tracta directament la violència digital, sí que hi dedica un apartat i ofereix algunes dades rellevants per a aquest projecte, com les relatives a la seguretat a Internet: només el 6% de les dones se sent molt segura en navegar per Internet; el 64% de les víctimes de delictes a Internet contra la llibertat sexual són dones.

En aquest punt és necessari esmentar, respecte a les desigualtats sociodigitals, l'existència d'una bretxa digital de gènere, constatada en molts estudis (FUNDACIÓ FERRER I GUÀRDIA, 2022; OBSERVATORIO NACIONAL DE TECNOLOGÍA Y SOCIEDAD, 2022B), i que es defineix com la diferència del percentatge d'homes i el percentatge de dones en l'ús d'indicadors TIC expressada en punts percentuals.

A Espanya, tot i que la bretxa s'ha reduït progressivament en els últims anys, les dones mantenen una posició desfavorable en competències digitals i usos d'Internet. A més, és interessant fer notar que les dades també apunten que existeixen diferències en relació amb les actituds cap a les tecnologies, una variable que s'ha demostrat important no només per a l'adquisició de competències, sinó sobretot per al desenvolupament d'usos profitosos o amb impacte en el desenvolupament personal. En aquest sentit, s'ha observat que els homes, sobretot els joves, tendeixen a sobrevalorar les seves competències digitals mentre que les dones les infravaloren (FUNDACIÓ FERRER I GUÀRDIA, 2022).

D'altra banda, així com l'edat es demostra com un dels factors determinants, també l'entorn on resideixen les dones és rellevant. Així, existeixen estudis que apunten a l'especial situació de vulnerabilitat de les dones en el medi rural (MINISTERIO DE IGUALDAD, 2020). El fet de residir en una zona rural pot convertir-se en un factor de risc, en la mesura que en els entorns rurals tendeixen a donar-se dinàmiques més conservadores i tradicionals i una major pressió social, fets que invisibilitzen la violència contra les dones. A més, els estudis apunten que les dones víctimes de violència d'aquestes zones denuncien menys casos; presenten un menor accés als recursos, sobretot als més especialitzats; i desconeixen i desconfien dels recursos existents.

Una dada alarmant és que les poblacions amb major impacte dels casos d'assassinat per violència de gènere són aquelles de menys de 5.000 habitants (OBSERVATORIO CONTRA LA VIOLENCIA DOMÉSTICA Y DE GÉNERO, 2021). Diverses associacions internacionals, com la European Anti-Poverty Network (2022), posen de relleu que és necessària una acció política específica per combatre la violència digital contra les dones que resideixen en zones rurals, i destaquen la ciberviolència com un àmbit emergent que requereix una atenció urgent. També són diversos els estudis que assenyalen la capacitat dels entorns i les tecnologies digitals com a vehicle per a l'apoderament de les dones rurals (RODRÍGUEZ-RIVERA ET AL., 2022; SHAMBURG, 2020).

RESULTATS PER EIXOS D'ANÀLISI

Conceptualització de les violències digitals

L'aproximació a la conceptualització de les violències masclistes en entorns digitals no pot deslligar-se d'una premissa fonamental que ha travessat tot el treball de camp: la violència digital no és un fenomen aïllat ni una realitat paral·lela, sinó un *continuum* de les violències estructurals que sofreixen les dones en el pla físic i relacional. Tant el Comitè de persones expertes com les professionals i les pròpies joves coincideixen a assenyalar que l'entorn digital actua com un terreny que amplifica i sofistica les dinàmiques patriarcals preexistents. No estem davant un nou tipus de violència desconnectat de la realitat material, sinó davant una adaptació dels mecanismes de control, assetjament i disciplina dels cossos femenins a les noves arquitectures comunicatives. De fet, com van assenyalar les professionals durant el grup de discussió, l'espai digital es configura com un territori en disputa on es reproduïen els estereotips de gènere i on la violència es trasllada del tangible a un espai que permet una certa impunitat i que, socialment, encara es percep com menys greu.

Un de les troballes més reveladores i preocupants de la recerca és l'alt grau de normalització i invisibilització d'aquestes violències entre les pròpies joves. Durant les dinàmiques en els grups de discussió de Catalunya i Euskadi, es va observar un patró recurrent: inicialment, moltes participants afirmaven no haver sofert violència digital o mostraven dificultats per a reconèixer-la sota aquesta etiqueta. No obstant això, a mesura que avançava el diàleg i es desgranaven experiències quotidianes, afloraven relats de ciberassetjament, control coercitiu o recepció de contingut sexual no sol·licitat. Aquesta dissonància cognitiva evidència que, per a moltes dones joves, la violència forma part del paisatge natural de la seva experiència en internet; és el “preu a pagar” per habitar l'espai digital. Com es va recollir en els grups, conductes com rebre fotografies de genitals no sol·licitades s'han integrat en la quotidianitat fins a tal punt que la reacció inicial no és la denúncia, sinó la resignació o el bloqueig silenciós, minimitzant l'impacte emocional del que constitueix una agressió sexual digital.

Des d'una perspectiva teòrica i estratègica, el Comitè de persones expertes va alertar sobre l'ambigüitat que envolta al terme "violència digital" al no estar plenament normativizada, subratllant la necessitat d'una definició operativa clara que permeti nomenar el que ocorre. Si no es nomena, no existeix política pública possible. En aquest sentit, la recerca ha permès categoritzar les violències més prevalents identificades per les participants en tres grans eixos: les violències sexuals, el control i la vigilància, i la pressió estètica o violència simbòlica.

Pel que fa a les violències sexuals, la difusió no consentida d'imatges íntimes —mal anomenada "pornovenjança" i reconceptualitzada per les professionals com a *sexpredding*— i la recepció d'imatges sexuals no demanades emergeixen com a pràctiques sistèmiques. En el grup de discussió d'Euskadi, es va descriure com els homes utilitzen l'enviament d'aquestes imatges com un exercici de poder, buscant una reacció o satisfacció unilateral, sense tenir en compte el consentiment de la receptora. Les professionals van qualificar unes certes pràctiques de difusió d'imatges en grups d'homes com una forma de "terrorisme masclista",

dissenyat per a disciplinar i humiliar a les dones, aprofitant la viralitat i la permanència de l'empremta digital per a maximitzar el mal. Existeix aquí una clara dimensió de gènere: mentre que el *sèxting* pot ser una pràctica saludable i consensuada, la seva conversió en violència ocorre quan es trenca la confiança i s'instrumentalitza el cos de la dona per a l'escarn públic.

El segon eix fonamental és el control i la vigilància, una tipologia que es troba profundament entrelaçada amb els mites de l'amor romàntic i que afecta de manera particular a les parelles joves. La tecnologia ha derrocat les barreres temporals i espacials, permetent un monitoratge perpetu. En l'entrevista realitzada en la Comunitat Valenciana, es va relatar una experiència paradigmàtica de control coercitiu digital: l'exigència de mantenir una videotrucada activa durant tota la nit per a vigilar a la parella, o la demanda d'ubicació en temps real. Aquest "panòptic digital" es normalitza baix disfresses de preocupació o afecte, dificultant que les víctimes identifiquin aquestes conductes com a violència fins que l'escalada és insostenible. El control a través de l'última connexió, el "doble check" blau o l'exigència de saber les contrasenyes són, en paraules de les participants, noves eines per a velles formes de domini patriarcal.

Finalment, l'estudi ha posat en relleu una forma de violència sovint ignorada en els marcs legals però omnipresent en els discursos de les joves: la violència estètica i la pressió sobre els cossos. En els grups de discussió de Catalunya, es va assenyalar com l'entorn digital imposa una "doble vara de mesurar" brutal. Mentre l'exposició del cos masculí es naturalitza, el cos femení és hipersexualizat i, simultàniament, censurat i jutjat. Les joves van narrar com els algorismes de les xarxes socials i la cultura de la imatge promouen cànons inassolibles que generen inseguretat, ansietat i trastorns de l'autopercepció. Aquesta violència simbòlica no deixa marques físiques, però erosiona la salut mental de les dones joves, els qui senten l'obligació constant de "estar maques" i complir amb les expectatives de la mirada masculina, fins i tot en la seva vida digital. Es tracta d'una forma de disciplina que els recorda constantment que el seu valor resideix en la seva imatge, perpetuant la reificació.

Davant l'evidència de la profunda normalització descrita, es fa ineludible abordar la urgència d'estratègies pedagògiques i de sensibilització que vagin més enllà del mer advertiment sobre seguretat informàtica. La recerca confirma que la identificació de la violència és el requisit *sine qua non* per a la seva erradicació: no es pot combatre allò que no es nomena o que es confon amb l'afecte. Les participants d'Euskadi van verbalitzar amb claredat que, sense eines crítiques prèvies per a descodificar què està succeint, la cerca d'ajuda és impossible, perquè la víctima no es reconeix com a tal. Per tant, superar la invisibilitat de les violències digitals requereix d'una alfabetització crítica de gènere que doti als i les joves de recursos per a identificar el control coercitiu i la violència simbòlica ocults sota les dinàmiques de les plataformes. No obstant això, com van advertir les professionals i les pròpies joves, aquesta sensibilització ha de despullar-se d'enfocaments adultocèntrics o excessivament institucionals que generen rebuig o "avorriment", per a construir narratives pròximes que interpel·lin directament a la seva realitat vivencial i els permetin resignificar les seves experiències digitals des de l'autonomia i la llibertat.

La conceptualització de la violència digital resultant d'aquest estudi ens dibuixa un escenari complex on conviuen formes explícites d'agressió amb dinàmiques subtils de control i pressió simbòlica. No es tracta simplement d'actes delictius aïllats comeses per desconeguts, sinó d'un sistema de relacions de poder que impregna la intimitat, l'autoimatge i la llibertat de les dones joves. La tecnologia no és neutra; en el context actual, actua com un vector que accelera i magnifica les desigualtats de gènere, exigint una reconceptualització que vagi més enllà penal i abordi les arrels culturals i estructurals d'aquestes violències.

Per a tancar aquest bloc, fruit del treball amb les persones participants en l'estudi, s'han desenvolupat una sèrie de recomanacions estratègiques dirigides a les administracions locals, que se sintetitzen del següent mode:

FIG. 4: Recomanacions adreçades a les administracions locals.

Incorporar la conceptualització de les violències digitals en els programes locals d'igualtat, assegurant que adolescents i joves puguin identificar situacions de risc i reconèixer-les com a violència.

Promoure campanyes de sensibilització i educació digital que visibilitzin dinàmiques de poder, control, assetjament i pressió estètica en entorns digitals, normalitzades en l'experiència quotidiana de les joves.

Fomentar espais de diàleg i reflexió entre iguals, on les joves puguin compartir experiències i aprendre a identificar i nomenar les violències que viuen.

Formar al personal de serveis municipals, educació i joventut, perquè compreguin la percepció que les joves tenen sobre la violència digital i puguin intervenir de manera efectiva.

Desenvolupar eines i recursos adaptats a la vida quotidiana de les joves, que permetin reconèixer, denunciar i prevenir situacions de violència digital en entorns pròxims a la seva realitat.

Incorporar la perspectiva d'inevitabilitat percebuda del risc digital, treballant en estratègies de prevenció que no culpabilitzin a les joves, sinó que empoderin i enforteixin la seva capacitat de resposta.

Característiques i especificitats de l'entorn rural

L'anàlisi de les violències masclistes digitals no pot desvincular-se del territori en el qual es produeixen i experimenten. Si bé el ciberespai es presenta sovint com un "no-lloc" desterritorialitzat i global, els resultats d'aquesta recerca evidencien que la ruralitat actua com una variable estructural determinant que modula, i sovint agreuja, l'impacte d'aquestes violències. Lluny de diluir-se en la connectivitat global, les dinàmiques pròpies dels pobles i comunitats petites s'entrellacen amb el digital, generant un ecosistema híbrid on les barreres físiques i digitals es retroalimenten. A través de la triangulació dels discursos d'expertes, professionals i joves de Catalunya, Euskadi i la Comunitat Valenciana, s'ha identificat que l'entorn rural no és simplement un escenari passiu, sinó un agent actiu que condiciona tant la vivència de la violència com les possibilitats de resposta i reparació.

Una de les característiques més definidores i transversalment assenyalades en tots els grups de discussió és la paradoxa de l'anonimat. Mentre que l'entorn digital ofereix teòricament una capa d'anonimat o distància, la realitat material del poble l'anul·la gairebé per complet. Existeix un consens rotund entorn de la idea que en el medi rural "tothom es coneix". Aquesta interconnexió, que en altres contextos podria interpretar-se com un factor de cohesió comunitària, es revela aquí com un mecanisme de control social. Com va apuntar una de les expertes consultades, en els municipis petits la falta d'anonimat implica una exposició total: una jove no és només una usuària en una xarxa social, és "la filla de", "la veïna de", inserida en una xarxa de relacions interdependents. Això provoca que la violència digital tingui una repercussió física immediata; un contingut difós sense consentiment no es perd en la immensitat de la xarxa, sinó que arriba als dispositius de familiars, veïns i ocupadors, perpetuant la humiliació en l'espai públic.

Aquest fenomen actua com un potent silenciador. Les participants dels grups de joves a Catalunya i Euskadi van relatar com la por al "què diran" i a l'estigma social frena la denúncia i la cerca d'ajuda. En un entorn urbà, la víctima pot trobar espais d'anonimat on reconstruir-se o demanar auxili sense ser jutjada; en l'entorn rural, ser assenyalada com a víctima, o pitjor encara, com qui denuncia a una persona coneguda al poble, comporta un risc d'ostracisme social. Això evidencia la vigència d'estructures patriarcals que prioritzen el manteniment de la pau social comunitària per sobre de la seguretat de les dones. Curiosament, en una de les entrevistes realitzades a València, va sorgir un matís divergent: la percepció que aquest control social podria, a vegades, dissuadir a l'agressor per por de tacar la seva pròpia reputació. No obstant això, la narrativa dominant en la recerca apunta al fet que la proximitat protegeix més l'agressor, especialment si gaudeix de capital social en el municipi, que a la víctima, la credibilitat de la qual és qüestionada sota la lupa dels prejudicis locals.

A aquesta barrera simbòlica i social se sumen obstacles materials tangibles que configuren una bretxa de recursos crítica. La recerca posa de manifest una desconexió estructural entre les necessitats de les joves rurals i els serveis d'atenció disponibles. Tant les professionals com les joves van denunciar l'escassetat de recursos especialitzats en els seus municipis, obligant-les a desplaçar-se a nuclis urbans més grans per a rebre atenció psicològica, jurídica o policial especialitzada en violències digitals. Aquí entra en joc una variable fonamental assenyalada

pel Comitè d'Expertes: la mobilitat. La falta de transport públic eficient i la dependència del vehicle privat, un espai i recurs sovint masculinitzat o dependent de la unitat familiar, limiten dràsticament l'autonomia de les joves. Com va il·lustrar una de les expertes, per a una noia jove que depèn del seu pare o de la seva parella per a desplaçar-se, acudir a un servei d'atenció especialitzat sense haver de donar explicacions és pràcticament impossible, la qual cosa agreuja la seva situació d'aïllament i vulnerabilitat.

FIG. 5: Recomanacions dirigides a les administracions locals.

Adaptar els recursos i serveis a la ruralitat, assegurant presència local o accessibilitat mitjançant transport, tecnologia o derivació coordinada.

Garantir la confidencialitat i seguretat, considerant la falta d'anonimat i la por a l'exposició social.

Enfortir les xarxes comunitàries i els referents feministes locals, fent costat a associacions i col·lectius que puguin actuar com a espai d'acompanyament.

Desenvolupar formació específica per a professionals i agents locals, amb enfocament rural i coneixement del teixit social del municipi.

Dissenyar estratègies preventives i de sensibilització territorialitzades, que reconeguin les diferències entre pobles i aprofitin l'estructura comunitària per a protegir i acompanyar a les joves.

Promoure la coordinació entre municipis i administració regional, per a garantir que la falta de recursos locals no impliqui absència de protecció o resposta enfront de la violència digital.

El rol de l'administració pública local

El paper de l'administració pública local resulta clau en la resposta enfront de les violències de gènere en l'entorn digital, tant per la seva proximitat a la ciutadania com per la seva capacitat per a detectar de manera primerenca les necessitats, desigualtats i riscos que afecten nenes, adolescents i joves. Històricament, la violència contra les dones ha deixat de ser un assumpte estrictament privat per a convertir-se en un problema social, reconegut com una vulneració de drets humans i llibertats fonamentals (ONU, 1993). A Espanya, la transició democràtica i l'aprovació de la Constitució de 1978 van establir la base jurídica per a la igualtat entre homes i dones i per a la protecció de la integritat i dignitat de totes les persones, establint les premisses per a la intervenció institucional en les violències de gènere. Després d'això, la normativa ha anat ampliant-se i desplegant-se, i ha facilitat competències a diferents nivells de l'administració.

Des dels anys setanta, associacions i entitats de dones pioneres van exercir un paper fonamental en la defensa i protecció de les víctimes, creant xarxes de suport, assessorament legal i refugis temporals —entre altres— i exercint pressió sobre les administracions públiques perquè adoptessin mesures preventives i d'atenció. Aquest recorregut històric demostra que la intervenció institucional no sorgeix de manera espontània, sinó que respon a una responsabilitat social i política adquirida a través de l'acció feminista i de la consolidació de marcs legals que obliguen l'administració a assumir competències de prevenció, protecció i apoderament de les dones.

Malgrat aquesta evolució, l'anàlisi de la realitat evidencia diversos reptes estructurals que limiten l'efectivitat de les polítiques públiques locals. En aquest estudi, hem aprofundit en aquest aspecte i, fruit de les aportacions de les participants, podem destacar algunes idees clau.

En primer lloc, s'identifica una falta de confiança per part de les joves cap a les institucions públiques. Moltes no perceben els seus ajuntaments —o administració pública més pròxima— com un espai segur o accessible al qual acudir quan experimenten violència en l'entorn digital, la qual cosa reflecteix una bretxa significativa entre els recursos disponibles i les necessitats percebudes per aquest grup. Aquesta desconfiança es relaciona amb la sensació de no ser escoltades, que les seves experiències no són compreses o que les respostes institucionals no estan pensades des de la seva realitat quotidiana —la de les joves— ni des dels entorns digitals que habiten. Aquesta percepció de les joves casa amb el que altres estudis sobre joventut i confiança institucional mostren: molts joves senten desafecció cap a les institucions públiques tradicionals i tendeixen a confiar més en xarxes personals o en institucions, que perceben com a actives i receptives, especialment quan la comunicació no s'adapta als seus canals i formes d'expressió (BOOTH ET AL., 2025; MORENO-CABANILLAS ET AL., 2025). Aquesta desconexió genera una doble dificultat: d'una banda, limita la capacitat de detecció precoç de situacions de violència digital, ja que les víctimes són menys propenses a reportar-les; per un altre, redueix l'eficàcia de les polítiques preventives, perquè les intervencions dissenyades sense

considerar la perspectiva de les joves poden ser percebudes com a irrellevants o poc de confiança. A més, la normalització d'uns certs comportaments agressius en entorns digitals — com el ciberassetjament, el sèxting no consentit o la difusió de contingut íntim— contribueix al fet que moltes noies percebin la violència com una cosa inevitable, reforçant la sensació que acudir a les institucions no canviarà la seva situació (BOOTH ET AL., 2025). Com a conseqüència, la prevenció, detecció i atenció d'aquestes violències es veu greument afectada, subratllant la necessitat d'estratègies de proximitat, comunicació adaptada i participació de les joves en el disseny i execució dels programes institucionals.

En segon lloc, s'observa que les polítiques públiques solen presentar una escassa adaptació a la realitat rural i local. Amb freqüència, les intervencions es dissenyen des de marcs generalistes —amb una perspectiva urbana— que després es traslladen al territori sense un procés suficient de contextualització, la qual cosa limita la seva eficàcia i rellevància en municipis petits o entorns rurals. Altres estudis mostren que els entorns rurals presenten condicions socioculturals, geogràfiques i d'infraestructura que dificulten l'accessibilitat a serveis d'atenció i protecció enfront de les violències de gènere, i que aquests factors influeixen en l'eficàcia de les intervencions públiques quan no es reconeixen explícitament en les polítiques. Un estudi de la Delegació del Govern contra la Violència de Gènere i FADEMUR (2020) destaca que les dones víctimes en el medi rural perceben la violència amb major freqüència com un assumpte familiar o privat i que existeix un desconeixement significatiu dels recursos disponibles, la qual cosa reflecteix tant barreres d'accés com possibles insuficiències en la forma en què les polítiques estan dissenyades per a aquests contextos. Recerques sobre responsabilitat social i polítiques públiques assenyalen que és necessari tenir en compte les desigualtats i les barreres estructurals que enfronten les dones rurals per a garantir que les polítiques efectivament mitiguin les diferències d'oportunitats i accés a serveis, la qual cosa és un element central per a la igualtat efectiva (PÉREZ-MOROTE, 2023).

A més, el marc normatiu internacional, estatal i autonòmic reforça la necessitat d'una intervenció integral dels governs locals. La Llei orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere i la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva entre dones i homes, juntament amb plans nacionals i autonòmics de prevenció i sensibilització, estableixen que l'erradicació de la violència de gènere requereix eliminar totes les formes de discriminació, protegir drets i fomentar l'apoderament de les dones. Aquestes normatives assenyalen expressament a les entitats locals com a agents fonamentals en l'aplicació de polítiques preventives, d'atenció i de coordinació de recursos, reconeixent que la proximitat a la ciutadania permet respostes més eficaces i contextualitzades (MINISTERIO DE IGUALDAD, 2025).

En aquest context, les entitats locals exerceixen un paper insubstituïble en la lluita contra la violència de gènere, actuant en àmbits de sensibilització, prevenció, acompanyament i assessorament a les víctimes, suport emocional i jurídic. Els ajuntaments que compten amb serveis especialitzats, com a àrees d'Igualtat, serveis socials o policia local, poden oferir

respostes més pròximes, adaptades a les necessitats concretes del territori i més ràpides enfront de situacions d'emergència. Aquesta proximitat permet desenvolupar estratègies que consideren factors clau com les dinàmiques comunitàries, els llaços socials, la connectivitat digital i les particularitats de la vida rural o semiurbana, on la privacitat, la visibilitat dels problemes i l'accés a recursos varien significativament respecte a contextos urbans.

A més, l'actuació local facilita la participació de la comunitat i de les pròpies joves, enfortint la confiança en els recursos públics i l'eficàcia de les polítiques preventives. La coordinació entre els diferents serveis municipals, juntament amb la col·laboració amb associacions o entitats locals, és fonamental per a garantir una atenció integral i evitar duplicitats o buits en la protecció de les víctimes. Experiències en diverses comunitats mostren que els programes locals de prevenció i sensibilització —quan es dissenyen amb coneixement del territori— resulten molt més eficaços en la detecció precoç de situacions de violència i en la promoció d'entorns digitals més segurs. Per tant, l'enfortiment de les capacitats dels ajuntaments i la contextualització de les polítiques públiques són elements imprescindibles perquè la resposta institucional enfront de la violència de gènere sigui no sols efectiva, sinó també percebuda com a legítima i pròxima per la població a la qual es dirigeix.

Finalment, fruit de l'estudi, es posa en relleu la falta de coordinació institucional com un dels principals obstacles per a una resposta eficaç enfront de la violència de gènere en tots els seus àmbits, inclosos els espais digitals. Malgrat l'existència de recursos, programes i professionals compromesos, aquests sovint funcionen de manera fragmentada, amb escassos canals de comunicació i sense una estratègia compartida entre administracions i sectors implicats. La recerca i els diagnòstics de polítiques públiques assenyalen que els desafiaments en la coordinació interinstitucional —com la falta de protocols homogenis, registres compartits i mecanismes clars de seguiment— dificulten la implementació coherent de les mesures preventives i d'atenció, generant buits en la protecció de les víctimes i reduint l'eficàcia general de les polítiques (DELEGACIÓN DEL GOBIERNO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO Y FADEMUR, 2025).

Aquesta desarticulació institucional provoca duplicitats, buits d'atenció o respostes tardanes, especialment en un entorn digital que evoluciona ràpidament i que exigeix mecanismes àgils de coordinació per a identificar noves formes de violència i respondre amb programes adaptats. El propi sistema de coordinació previst a Espanya, que inclou protocols interinstitucionals a nivell autonòmic i local, subratlla la necessitat d'articular actuacions entre serveis socials, justícia, seguretat, educació i salut per a una atenció integral de les víctimes, ja que sense aquesta articulació la fragmentació pot convertir a les pròpies institucions en barreres per a la protecció efectiva.

A més, les polítiques més àmplies a nivell europeu i nacional han emfatitzat la coordinació interinstitucional com una mesura clau per a millorar la protecció i reduir les fallades en els sistemes de resposta. Per exemple, el Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere a Espanya (MINISTERIO DE IGUALDAD, 2025), recentment renovat amb un ampli consens polític, posa en

relleu explícitament la importància d'enfortir els sistemes de coordinació entre administracions, compartir registres i millorar protocols judicials per a evitar decisions en la protecció de les víctimes i garantir una atenció més eficaç i estructurada.

La falta de coordinació no sols altera l'eficiència operativa —com ocorre quan les accions formatives o preventives arriben amb retard respecte als problemes reals que ja s'estan produint en els espais digitals— sinó que també pot afectar l'experiència de les víctimes, que perceben respostes incoherents o desarticulades entre serveis públics. Això reforça la necessitat d'enfortir els mecanismes de coordinació, implementar registres compartits, i garantir una estratègia conjunta entre governs locals, autonòmics i estatals que permeti actuar amb rapidesa i coherència davant les noves formes de violència masclista que es manifesten en entorns digitals.

En conjunt, aquest estudi evidencia que, encara que existeix voluntat institucional i un reconeixement creixent del problema, és necessari avançar cap a un enfocament estratègic més pròxim, participatiu i territorialitzat, que reforci el paper de l'administració local com a agent clau en la prevenció i abordatge de les violències de gènere, incloent-hi les seves manifestacions en entorns digitals. Integrar l'experiència històrica de les associacions de dones, la normativa vigent i les bones pràctiques locals permet dissenyar polítiques públiques més efectives, coherents i legítimes, capaces de generar confiança en les joves, articular recursos i promoure la igualtat efectiva entre dones i homes.

Per a tancar aquest bloc, fruit del treball amb les persones participants en l'estudi, s'han desenvolupat una sèrie de recomanacions estratègiques dirigides a les administracions locals, que se sintetitzen del següent mode:

FIG. 6: Recomanacions adreçades a les administracions locals.

Reforçar la confiança de les joves en les institucions locals, promovent espais d'escolta activa, participació i codisseny de polítiques públiques relacionades amb les violències digitals i la igualtat de gènere.

Incorporar de manera sistemàtica la veu de nenes, adolescents i joves en el disseny, implementació i avaluació de les polítiques locals, garantint que les intervencions responguin a les seves experiències reals en els entorns digitals.

Dissenyar polítiques públiques des d'una perspectiva territorial, adaptades a les característiques físiques, socials, culturals i tecnològiques de cada municipi, evitant l'aplicació automàtica de models generalistes.

Enfortir la coordinació interinstitucional i comunitària, establint mecanismes estables de col·laboració entre serveis socials, educació, joventut, igualtat, salut i agents del territori.

Actualitzar de manera contínua les estratègies de prevenció i formació, alineant-les amb els riscos emergents en els entorns digitals i superant enfocaments centrats únicament en competències bàsiques

de digitalització.

Dotar a l'administració local de capacitats tècniques i recursos suficients, especialment en municipis petits, per a abordar la violència de gènere digital des d'una perspectiva integral i sostenible.

Promoure un enfocament preventiu i comunitari, que combini accions educatives, acompanyament i sensibilització, reforçant el paper de la xarxa local com a espai de protecció i corresponsabilitat.

La importància del grup d'iguals i les xarxes de suport

L'anàlisi de les experiències recollides en aquest estudi posa de manifest el paper central del grup d'iguals en la detecció i gestió inicial de les situacions de violències de gènere en l'entorn digital. Per a la majoria de les joves, el primer espai al qual recorren quan viuen o identifiquen una situació de violència no és institucional, sinó relacional: amigues, amistats properes o persones de confiança del seu entorn immediat, en línia amb el que apunten altres estudis (DÍAZ-AGUADO, 2022). Aquesta tendència reflecteix no només la importància dels vincles afectius en etapes de socialització primerenca, sinó també la percepció que aquests espais ofereixen una resposta més immediata, empàtica i lliure de judici que els canals formals (SOS CHILDREN'S VILLAGES INTERNATIONAL, 2023).

Aquest comportament evidencia que el grup d'iguals actua com un primer filtre de reconeixement i validació de les violències. Són aquestes xarxes properes les que ajuden a interpretar el que ha passat, a posar nom a determinades experiències —com el ciberassetjament, el control digital o la difusió de contingut no consentit—, a valorar-ne la gravetat i a decidir si és necessari activar altres recursos o fer passos posteriors, com ara acudir a serveis especialitzats o iniciar accions legals (DÍAZ-AGUADO, 2022; DOLOSO ET AL., 2021). Quan l'entorn valida el malestar i reconeix la violència, s'amplien les possibilitats de cerca d'ajuda i ruptura del cicle de violència; quan es banalitza o es responsabilitza la víctima, es reforça el silenci i l'aïllament (DOLOSO ET AL., 2021).

A més, el grup d'iguals compleix una funció emocional i pràctica: proporcionar acompanyament, suport afectiu, ajuda en la recopilació de proves digitals o fins i tot mediació en contextos educatius i grupals (REDE PARES, 2022). En contextos on la violència digital s'entrellaça amb relacions afectives precoces o conductes normalitzades, el posicionament de l'entorn proper pot contribuir a frenar conductes agressives o, per contra, perpetuar-les si no hi ha eines interpretatives i de resposta clares (SOS CHILDREN'S VILLAGES INTERNATIONAL, 2023).

Juntament amb el grup d'amistats, destaquen de manera significativa els grups feministes i les associacions locals de dones com a espais de suport, acompanyament i referència, especialment en municipis petits o entorns rurals. En molts territoris, aquests col·lectius exerceixen una funció clau de contenció emocional, orientació i visibilització de les violències, suplint de vegades la falta de recursos institucionals propers o accessibles. Per a algunes joves, aquests espais comunitaris constitueixen la principal —i de vegades única— xarxa de suport disponible, en oferir un entorn on les seves experiències són compreses des d'una perspectiva de gènere i on es promou l'apoderament i l'acció col·lectiva (DÍAZ-AGUADO, 2022).

Aquests grups no només acompanyen casos individuals, sinó que també generen processos de sensibilització comunitària, qüestionen la normalització de determinades pràctiques digitals i promouen marcs interpretatius que permeten identificar la violència més enllà de les

formes físiques o explícites. La participació comunitària i la col·laboració amb institucions són aspectes clau d'enfocaments preventius integrals, que combinen l'acció individual i col·lectiva per abordar la complexitat de les violències masclistes en espais digitals i presencials.

Aquest escenari posa de relleu l'existència d'un capital comunitari fonamental en la resposta davant les violències de gènere digitals, basat en la confiança, la proximitat i el coneixement del context local (DÍAZ-AGUADO, 2022; REDE PARES, 2022). No obstant això, també evidencia tensions i límits: aquestes xarxes, encara que essencials, no sempre compten amb formació especialitzada, recursos suficients o mecanismes clars de derivació, la qual cosa pot generar sobrecàrrega emocional, respostes desiguals o dificultats per abordar situacions d'alta complexitat.

Per això, resulta clau evitar que les xarxes comunitàries operin en solitari o com a substitutes informals de la responsabilitat institucional. Des d'una perspectiva estratègica, l'administració local té l'oportunitat de reconèixer, suportar i articular aquestes xarxes de suport, generant mecanismes de col·laboració estables que permetin una resposta més eficaç, coordinada i adaptada al territori (UNIVERSITAT DE GIRONA, 2023; REDE PARES, 2022). Això implica, per exemple, establir canals de comunicació fluids, oferir formació i recursos als col·lectius, i crear protocols de derivació que respectin l'autonomia de les joves i la confiança dipositada en les seves xarxes properes.

La combinació de la capacitat institucional —recursos tècnics, marc legal i capacitat d'intervenció— amb la legitimitat, proximitat i coneixement situat de les xarxes comunitàries pot reforçar de manera significativa la prevenció, detecció i atenció de les violències digitals. Integrar tots dos nivells no només millora l'eficàcia de la resposta, sinó que contribueix a construir entorns locals més segurs, corresponsables i compromesos amb l'erradicació de les violències de gènere en totes les seves formes.

Per tancar aquest bloc, fruit del treball amb les persones participants en l'estudi, s'han desenvolupat una sèrie de recomanacions estratègiques adreçades a les administracions locals, que se sintetitzen de la manera següent:

FIG. 7: Recomanacions adreçades a les administracions locals.

Reconèixer formalment el paper del grup d'iguals i de les xarxes comunitàries com a agents clau en la detecció primerenca i l'acompanyament davant la violència de gènere en l'entorn digital.

Impulsar espais de col·laboració estable entre l'administració local i col·lectius feministes, associacions juvenils i altres xarxes comunitàries del territori.

Dotar de suport institucional, formatiu i econòmic les entitats locals que realitzen tasques d'acompanyament i prevenció, garantint-ne la sostenibilitat i l'autonomia.

Dissenyar estratègies de prevenció que incorporin l'enfocament d'iguals, fomentant que les joves comptin amb eines per identificar, anomenar i acompanyar situacions de violència digital dins dels seus

propis grups.

Establir canals clars de derivació i coordinació entre xarxes comunitàries i serveis municipals, respectant la confidencialitat i l'autonomia de les joves.

Adaptar les polítiques locals a la realitat de municipis petits i entorns rurals, on les xarxes comunitàries tenen un pes especialment rellevant davant l'escassetat de recursos institucionals.

Promoure un enfocament comunitari i feminista en les polítiques locals d'igualtat i prevenció de violències, integrant el coneixement situat del territori i les experiències de les mateixes joves.

CONCLUSIONS

La recerca desenvolupada posa de manifest que les violències de gènere en entorns digitals no són un fenomen aïllat ni emergent, ni funcionen de manera autònoma, sinó una manifestació adaptada de les dinàmiques patriarcals preexistents. La digitalització pot amplificar diverses formes de control, assetjament i vigilància, generant un *continuum* de violències que afecta de manera particular a les joves. L'exposició a conductes com el ciberassetjament, la difusió d'imatges íntimes no consentides, el control coercitiu en relacions afectives o la pressió estètica o simbòlica sobre els cossos femenins revela que aquestes violències tenen un impacte directe en l'autonomia, la seguretat, la salut mental i la participació social de les joves.

Un de les troballes rellevants de l'estudi és la normalització i invisibilització de les violències en els entorns digitals. Les joves, en molts casos, inicialment no identifiquen aquestes conductes com a agressions, la qual cosa dificulta la denúncia i la cerca de suport. Aquest patró de “resignació” subratlla la urgència d'estratègies d'alfabetització crítica de gènere i digital, orientades a dotar a les joves d'eines per a reconèixer i nomenar les violències, discernir entre conductes saludables i abusives, i accedir a recursos d'ajuda. Sense un procés de sensibilització adequat, la prevenció i la intervenció institucional es veuen seriosament limitades, perquè el que no es nomena difícilment pot abordar-se.

Un altre aspecte clau identificat són les diferències en la dimensió territorial-geogràfica de les violències digitals. Malgrat la naturalesa global del ciberespai, la recerca evidencia que l'eix rural-urbà actua com un factor estructural que modula l'experiència de les violències. En entorns rurals o dispersos, l'exposició social immediata, l'escassa privacitat, la mobilitat limitada i la bretxa digital configuren un context de major vulnerabilitat, on la difusió de continguts sense consentiment pot generar conseqüències físiques, socials i emocionals més visibles i persistents que en entorns urbans. Al mateix temps, el medi rural mostra un potencial per a desenvolupar xarxes comunitàries sòlides i pròximes que, si s'articulen amb polítiques públiques adaptades, poden convertir-se en un recurs protector efectiu.

En aquest marc, es destaca de manera especial el rol de l'administració pública local. La proximitat dels ajuntaments i serveis municipals permet identificar de manera primerenca riscos, desigualtats i situacions de violència digital, així com dissenyar estratègies contextualitzades i adaptades a les característiques socials, culturals i tecnològiques del territori. No obstant això, persisteixen desafiaments estructurals significatius: falta de confiança de les joves cap als recursos institucionals, baixa adaptació de les polítiques a realitats rurals, i descoordinació entre serveis i nivells de govern, que genera duplicitats, buits d'atenció o retards en la resposta enfront de problemàtiques emergents. La coordinació interinstitucional, juntament amb l'articulació entre institucions i xarxes comunitàries, es configura com un element indispensable per a garantir una protecció efectiva i oportuna.

De manera complementària, l'estudi subratlla la centralitat del grup d'iguals i les xarxes de suport comunitàries en la prevenció i detecció inicial de les violències digitals. Amigues, companyes, associacions feministes i col·lectius locals compleixen funcions

d'acompanyament emocional, validació d'experiències i mediació en contextos educatius i socials. Aquestes xarxes no sols amplifiquen la capacitat de resposta davant situacions de violència, sinó que també contribueixen a visibilitzar pràctiques abusives i promoure narratives de gènere que qüestionen la normalització de conductes agressives. No obstant això, aquestes xarxes no sempre disposen de formació especialitzada ni mecanismes de derivació clars, la qual cosa pot generar sobrecàrrega emocional i respostes desiguals. Per això, és crucial articular la seva labor amb la capacitat institucional, reconeixent la seva legitimitat i proximitat, però dotant-les de recursos, formació i canals de col·laboració amb l'administració local.

En conjunt, les troballes de l'estudi apunten a diverses implicacions estratègiques:

- 1 La necessitat de polítiques públiques locals integrals, participatives i adaptades al territori, que incorporin la veu de les joves i el coneixement situat dels diferents contextos geogràfics.**
- 2 La importància d'enfortir la coordinació interinstitucional i l'articulació amb xarxes comunitàries, garantint mecanismes de derivació, protocols clars i formació especialitzada per a professionals i col·lectius de suport.**
- 3 La urgència d'implementar programes d'alfabetització crítica de gènere i digital, orientats a la identificació de violència, la prevenció del control coercitiu i la desnormalització de pràctiques abusives, entre altres aspectes.**
- 4 La rellevància de combinar recursos institucionals amb capital comunitari, generant espais segurs i entorns locals corresponsables on les joves puguin desenvolupar autonomia, benestar i participació plena.**

En definitiva, la violència de gènere en entorns digitals requereix una resposta integral, multisectorial i territorialitzada. L'enfortiment de l'administració local, la participació de les joves, l'articulació amb xarxes de suport i la formació crítica constitueixen els pilars sobre els quals construir polítiques efectives, sostenibles i percebudes com a legítimes per la població. Aquest enfocament no sols protegeix les joves enfront de violències digitals, sinó que també contribueix a promoure la igualtat efectiva entre dones i homes i a consolidar comunitats locals més segures i resilients enfront de totes les formes de violència de gènere.

Fruit d'aquest treball de recerca, s'ha elaborat una guia pràctica, inclosa en els annexos, que constitueix un document estratègic per a l'acció de l'administració local i, també, per a altres agents implicats. El seu objectiu és oferir, a partir de les evidències recollides, recomanacions per a prevenir, detectar i atendre la violència de gènere en entorns digitals, amb especial atenció a la població jove. Els continguts de la guia s'organitzen en quatre blocs complementaris entre ells: (1) Conceptualització de la violència, destacant la normalització de determinades pràctiques digitals; (2) Característiques dels entorns rurals, abordant l'escassetat de recursos, la falta d'anonimat i la rellevància de les xarxes comunitàries; (3) El rol de l'administració pública local, emfatitzant la necessitat de generar confiança, contextualitzar polítiques i millorar la coordinació interinstitucional; i (4) La importància del

grup d'iguals i les xarxes comunitàries, subratllant el seu paper en la detecció, acompanyament i visibilització de la violència digital, així com en la col·laboració amb els serveis institucionals.

REFERÈNCIES

Referències bibliogràfiques

- **Booth, R. B., Medina, A., Suzuki, S., Hilton, K., Rahman, R. (2025).** *Youth trust peers, local government, and institutions they see taking action*. Center for Information & Research on Civic Learning and Engagement. [Disponible online](#).
- **Cybercrime Convention Committee. Working Group on cyberbullying and other forms of online violence, especially against women and children (2018).** *Mapping study on cyberviolence*. Consejo de Europa.
- **Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género (2019).** *Macroencuesta de Violencia contra la Mujer 2019*. Madrid: Ministerio de Igualdad. [Disponible online](#).
- **Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género y Federación de Asociaciones de Mujeres Rurales (FADEMUR) (2020).** *Mujeres víctimas de violencia de género en el mundo rural* [Estudio]. Ministerio de Igualdad, Gobierno de España.
- **Díaz-Aguado, M. J. (2022).** *Adolescencia, sexismo y violencia contra las mujeres en España*. Revista de Estudios de Juventud, 125. [Disponible online](#).
- **Donoso Vázquez, T., RUBIO HURTADO, M. J., Y VILÀ BAÑOS, R. (2021).** Factors related to gender cybervictimization in social networks among Spanish youth. *Civilizar*, 21(40), 83100. DOI: <https://doi.org/10.24310/civilizar.v21i40>.
- **Dueñas, D.; Pontón, P.; Belzunegui, Á.; Pastor, I. (2016).** “Discriminatory expressions, the young and social networks: The effect of gender”. *Comunicar*, 46(24), 67-76.
- **European Anti-poverty Network (2022).** *Brecha digital, rural y de género*. Madrid: EAPN, España.
- **European Institute for Gender Equality (2017).** *La ciberviolencia contra mujeres y niñas*. Bruselas: Oficina de Publicaciones de la Unión Europea.
- **European Union Agency for Fundamental Rights (2014).** *Violence against women: an EU-wide survey. Main results report*. Bruselas: Oficina de Publicaciones de la Unión Europea.
- **Evangelista-García, A. (2019).** “Normalización de la violencia de género cómo obstáculo metodológico para su comprensión”. *Nómadas*, 51, 85-98.
- **Fundació Ferrer i Guàrdia (2022).** *La brecha digital en España. Conocimiento clave para la promoción de la inclusión digital*.
- **Fundació Ferrer i Guàrdia (2023).** *PARTICIPATIC. Construyendo la ciudadanía digital desde la perspectiva de adolescentes y jóvenes a través de la promoción y defensa de los derechos en el entorno digital*.

- **Helsper, E.J. (2012).** “A corresponding fields model for the links between social and digital exclusion. *Communication theory*, 22(4), 403-426.
- **Jane, E. (2016).** “Online Misogyny and Feminist Diligantism”. *Continuum. Journal of Media & Cultural Studies*, 30(3), 284-297.
- **Jane, E. (2017).** *Misogyny Online. A Short (and Brutish) History*. Londres: Sage Publications.
- **Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (2003).** *Libro blanco de la agricultura y el desarrollo rural*. Madrid: MAPA.
- **Ministerio de Igualdad (2020).** *Mujeres víctimas de violencia de género en el mundo rural*. Madrid: Centro de Publicaciones.
- **Ministerio de Igualdad (2022).** *Encuesta Europea de Violencia de Género*. Madrid: Publicaciones de la Administración General del Estado.
- **Ministerio de Igualdad.** Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género. *Violencia de Género digital*. [Enlace](#) [Consulta 08/04/2025].
- **Ministerio de Igualdad (2025).** Pacto de Estado contra la violencia de género. [Enlace](#) [Consulta 01/03/2025].
- **Moreno Cabanillas, A., Castillo Esparcia, A., Y Serna Ortega, Á. (2025).** Fostering youth trust in the European Commission: Communication on social media as a key strategy. *Media and Communication*, 13. DOI: <https://doi.org/10.17645/mac.10352>
- **Norris, P. (2001).** *Digital Divide. Civic Engagement, Information Poverty, and the Internet Worldwide*. Nueva York: Cambridge University Press.
- **Observatorio contra la violencia doméstica y de género (2021).** *Informe sobre víctimas mortales de la violencia de género y doméstica en el ámbito de la pareja o expareja*.
- **Observatorio Nacional de Tecnología y Sociedad (2022a).** *Políticas públicas contra la violencia de género 2022*. Madrid: Ministerio de Asuntos Económicos y Transformación Digital.
- **Observatorio Nacional de Tecnología y Sociedad (2022b).** *Brecha digital de género*. Madrid: Ministerio de Asuntos Económicos y Transformación Digital.
- **ONU (1993).** *Declaración sobre la eliminación de la violencia contra la mujer* (Resolución 48/104, 20 de diciembre de 1993).
- **ONU Mujeres (2020).** *Online and ICT facilitated violence against women and girls during COVID-19*. [Disponible online](#).
- **Parlamento Europeo (2021).** *Report with recommendations to the Commission on combating gender-based violence: cyberviolence* (Report A9-0338/202).

- **Pérez-Morte, R. (2023).** Public policies and social responsibility regarding gender equality in rural contexts. *Journal of Rural Public Policy*, 99(1): 102760. DOI: [10.1016/j.wsif.2023.102760](https://doi.org/10.1016/j.wsif.2023.102760)
- **Pew Research Center (2014).** *Online Harassment*. [Disponible online](#).
- **Rede Pares (2022).** *Da Consultoria ao Ativismo na Violência de Género e Empoderamento das Mulheres Sobreviventes: Manual de Construção de Uma Rede de Pares*. [Disponible online](#).
- **Rodríguez Rivera, P, Manzano León, A. Rodríguez Ferrer, J.M. (2022).** “La brecha digital en las mujeres mayores rurales: un estudio de género en Galicia”. *Algoritmos, teletrabajo y otros grandes temas del feminismo digital*. Madrid: Dykinson.
- **Shamburg, C. (2020).** “Rising waves in informal education: Women of color with educationally oriented podcasts”. *Education and Information Technologies*, 0, 1-15.
- **SOS Children’s Villages International (2023).** *Applying Safe Behaviours preventing and responding to peer violence amongst children and young people* [Final project publication]. [Disponible online](#).
- **Stade-Müller, F., Hansen, B., Voss, M. (2012).** “How stressful is online victimization? Effects of victim’s personality and properties of the incident”. *European Journal of Developmental Psychology*, 9(2).
- **Universitat de Girona (2023).** *Respostes a la Violència Feminicida des de la Societat Civil: anàlisi d'intervencions transformadores en la prevenció de les violències i protecció de les vides de les dones a Europa i Llatinoamèrica*. [Disponible online](#).
- **Van Dijk, J.A.G.M. (2005).** *The deepening divide: Inequality in the Information Society*. California: Sage Editorial

Referències normatives

- Ley 15/2021, de 3 de diciembre, por la que se modifica la Ley 11/2007, de 27 de julio, gallega para la prevención y el tratamiento integral de la violencia de género. Boletín Oficial del Estado, núm. 54, de 4 de marzo de 2022.
- Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género. Boletín Oficial del Estado, número 313, de 29 de diciembre de 2004.
- Ley 17/2020, de 22 de diciembre, de modificación de la Ley 5/2008, del derecho de las mujeres a erradicar la violencia machista. Boletín Oficial del Estado, núm. 11, de 13 de enero de 2021.
- Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual. Boletín Oficial del Estado, número 215, de 7 de septiembre de 2022.

ANNEXOS

Guia estratègica: Actuació de l'administració local davant de les violències de gènere en entorns digitals

Treball de camp: recopilació de guions i fitxes de treball

Guions del Comitè d'expertes, grups de discussió i entrevista

A) **Guió del Comitè de persones expertes**

Objectius de la sessió

- Presentació de l'equip facilitador i de les integrants del Comitè d'expertes
- Presentació de la investigació al Comitè
- Rebre feedback de part del Comitè

Presentació de la investigació al Comitè

Bloc 1: Fases de la investigació

- Fase 1: Revisió de literatura, diagnòstic i disseny de la investigació
 - Revisió bibliogràfica
 - Entrevistes a membres del Comitè d'expertes
- Fase 2: Treball de camp i anàlisi de dades
 - 1a sessió del Comitè d'expertes
 - Grup de discussió noies Catalunya
 - Grup de discussió noies Euskadi
 - Entrevista noia Comunitat Valenciana
 - Grup de discussió professionals Catalunya, Euskadi i Comunitat Valenciana
- Fase 3: Interpretació de resultats i elaboració de materials
 - Anàlisi
 - 2a Sessió del Comitè d'expertes
- Fase 4: Comunicació i difusió de resultats
 - 3a Sessió del Comitè d'expertes
 - Difusió de resultats (materials, jornada)

Bloc 2: Plantejament del treball de camp

Presentació de la fase 2: Treball de camp i anàlisi de dades (grups de discussió i entrevista amb professionals i noies joves).

Feedback del Comitè

Preguntes guia: Heu treballat amb un format així? (grups de discussió). Hi ha alguna situació que creieu que podria arribar a produir-se?

B) Guió del grup de discussió amb professionals

Objectius de la sessió

- Visibilitzar com perceben i aborden les violències digitals des del seu rol.
- Detectar limitacions institucionals/territorials.
- Generar propostes de millora en polítiques, prevenció, coordinació i recursos.
- Sistematitzar col·lectivament recomanacions per a l'acció política.

Bloc 1: Benvinguda i enquadrament (5 min)

Objectiu: Crear un marc comú i aclarir el propòsit.

Dinàmica:

- Presentació breu de l'equip facilitador.
- Breu ronda de presentació: nom, institució/entitat i un repte que perceben en el treball de l'àmbit rural.

Missatge clau: L'objectiu és generar coneixement col·lectiu útil per orientar polítiques i estratègies.

Bloc 2: Activació i exploració inicial (10 min)

Objectiu: Explorar percepcions inicials sobre violències digitals.

Dinàmica:

- Mapa mental col·lectiu: Pregunta disparador: "Què entenen per violències masclistes en entorns digitals i com apareixen en l'àmbit rural?"
- Cada persona escriu idees. Es comparteixen en un mural digital (xat) s'agrupen per eixos (assetjament, control, sextorsió, bretxa digital, etc.).

Missatge clau: La violència digital té particularitats diferenciadores en el territori rural i urbà que condicionen les respostes.

Bloc 3: Aprofundiment: reptes i limitacions institucionals (15 min)

Objectiu: Identificar obstacles en la prevenció i atenció.

Dinàmica:

- Treball en grup.
- Preguntes guia: Quines dificultats troben a l'abordar violències digitals? I, específicament en l'àmbit rural? Quines limitacions hi ha en recursos, formació, coordinació? Quins factors fan més difícil que les noies demanin

ajuda o siguin escoltades?

Missatge clau: Reconèixer les limitacions és clau per proposar solucions realistes.

Bloc 4: Treball col·lectiu: propostes i bones pràctiques (20 min)

Objectiu: Recollir idees per millorar polítiques, recursos i prevenció.

Dinàmica:

- Brainstorming estructurat.
- Preguntes guia: Quins canvis serien necessaris a nivell institucional/polític per millorar la resposta? Quins recursos, protocols o programes s'haurien d'impulsar en l'àmbit rural? Quines experiències o bones pràctiques coneixen que podrien replicar-se?
- S'ordenen les propostes en: Institucional / Comunitari / Recursos i formació (p.ex.).

Missatge clau: Existeixen solucions, i la veu de les que treballen al territori son essencials per dissenyar-les.

Bloc 5. Sistematització i tancament (10 min)

Objectiu: Tancar amb recomanacions clares i compartides.

Dinàmica:

- Cada participant escriu una recomanació clau que hauria de traslladar-se a polítiques públiques o estratègies locals.
- L'equip dinamitzador explica com es recolliran i retornaran sistematitzades.
- Tancament: breu ronda final.

Missatge clau: El coneixement pràctic del territori es allò central per construir polítiques eficaces.

C) Guió de los grups de discussió amb noies joves: Zona rural de Catalunya i Zona rural d'Euskadi

Bloc 1: Benvinguda i presentació (10 min)

Objectiu: Crear un clima de confiança i explicar el propòsit de la sessió.

Dinàmica:

- Presentació breu de las dinamitzadores.
- Acordar normes de cures (confidencialitat, respecte, dret a no compartir).
- Breu presentació de les participants.

Missatge clau: Aquest es un espai segur i horitzontal; la vostra veu és central pel disseny d'accions polítiques.

Bloc 2: Activació i exploració inicial (20 min)

Objectiu: Introduir el tema a partir de l'experiència quotidiana.

Dinàmica:

- Pluja de paraules. “Quines paraules o imatges us venen al cap quan escolteu “violències digitals”?”
- Agrupar col·lectivament: assetjament, control, insults, difusió no consentida, etc.

Missatge clau: Las violències masclistes en entorns digitals son reals, tenen moltes formes i poden afectar de manera diferenciada a entorns rurals i urbans.

Bloc 3: Experiències i realitats (30 min)

Objectiu: Visibilitzar com es viuen aquestes violències als seus territoris.

Dinàmica: Cercles de diàleg en 2 grups.

Materials: Post-its o targetes per recollir frases clau.

Preguntes desencadenants: Quines formes de violència digital coneixeu o heu viscut de prop? Quines barreres existeixen a l'àmbit rural para demanar ajuda (accés als recursos, estigma, distància, anonimat...)?

- Posar en comú en plenari les idees principals.

Missatge clau: No esteu soles; reconèixer la violència és el primer pas per transformar-la.

Bloc 4: Treball col·lectiu: necessitats i propostes (40 min)

Objectiu: Generar aportacions per l'acció política.

Dinàmica: Mapa de problemes i solucions.

- Dividir el mural en dues columnes: “Necessitats / Problemes” y “Propostes / Solucions”.
- En petits grups, escriure post-its amb: Què canviàrieu al vostre municipi per sentir-vos més segures a l'àmbit digital? Quin suport hauria de venir de les institucions, centres educatius, associacions...?
- Agrupar en plenari i ordenar per temes comuns.

Missatge clau: Les vostres veus son essencials per dissenyar polítiques ajustades al territori.

Bloc 5: Sistematització i tancament (20 min)

Objectiu: Deixar un registre clar de les propostes i realitzar un tancament constructiu.

Dinàmica:

- Cada participant escriu una idea clau per millorar la resposta institucional o comunitària (en un post-it diferent). Es penjen en un mural amb el títol: “Recomanacions per a la acció política”.
- L'equip es compromet a sistematitzar i retornar un resum.
- Tancament: ronda final d'una paraula que resumeixi com se'n van / o una imatge (cartes Sikkona).

Missatge clau: La sessió no s'acaba aquí; les vostres aportacions tindran impacte.

D) Guió de l'entrevista amb una noia jove: Zona rural de la Comunitat Valenciana

Bloc 1: Benvinguda i presentació (10 min)

Objectiu: Crear un clima de confiança i explicar el propòsit de la sessió.

Dinàmica:

- Presentació breu de las dinamitzadores.
- Acordar normes de cures (confidencialitat, respecte, dret a no compartir).
- Breu presentació de la participant.

Missatge clau: Aquest es un espai segur i horitzontal; la teva veu és central pel disseny d'accions polítiques.

Bloc 2: Activació i exploració inicial (20 min)

Objectiu: Introduir el tema a partir de l'experiència quotidiana.

Dinàmica:

- Pluja de paraules. “Quines paraules o imatges et venen al cap amb el concepte “violències digitals”?”

Creus que, si haguéssim parlat de violència de gènere en general, sense especificar els entorns digitals, la teva resposta hauria sigut la mateixa? O, consideres que existeixen dinàmiques o característiques pròpies de la violència a l'entorn digital que no es donen en el cara a cara? Penses que hi ha diferències entre ambdós àmbits?

Penses que les noves tecnologies han empitjorat les situacions de violència?

Missatge clau: Les violències masclistes en els entorns digitals son reals, tenen moltes formes i poden afectar de manera diferenciada a entorns rurals i urbans.

Bloc 3: Experiències i realitats (30 min)

Objectiu: Visibilitzar com es viuen aquestes violències al seu territori.

Preguntes desencadenants: Quines formes de violència digital coneixes o has viscut de prop? Davant situacions com aquestes, sabem com actuar? Demanem ajuda? És una cosa de la qual no es parla o es comparteix amb una amiga? Busquem si existeix algun servei que pugui oferir-nos suport?

Saps a qui recórrer o a on anar en el lloc on vius? Saps si al teu poble o en un altre lloc pròxim hi ha algun servei d'atenció a les dones? Algun servei especialitzat en violències masclistes?

Quines barreres existeixen en l'àmbit rural per a demanar ajuda (accés als recursos, estigma, distància, anonimat...)? Creus que hi ha diferències en un entorn rural i un entorn urbà? Quina és la resposta de l'entorn?

Com creus que podrien donar-se a conèixer o que les noies joves sàpiguen que hi ha recursos disponibles als seus pobles?

Missatge clau: No estàs sola; reconèixer la violència és el primer pas per a transformar-la.

Bloc 4: Necessitats i propostes (40 min)

Objectiu: Generar aportacions per l'acció política.

Dinàmica: Mapa de problemes i solucions.

- Dividir el mural en dues columnes: “Necessitats / Problemes” y “Propostes / Solucions”.
- En petits grups, escriure post-its amb: Què canviariéu al vostre municipi per sentir-vos més segures a l'àmbit digital? Quin suport hauria de venir de les institucions, centres educatius, associacions...?
- Agrupar en plenari i ordenar per temes comuns.

Missatge clau: Les vostres veus son essencials per dissenyar polítiques ajustades al territori.

Bloc 5: Sistematització i tancament (20 min)

Objectiu: Deixar un registre clar de les propostes i fer un tancament constructiu.

Dinàmica:

- Cada participant escriu una idea clau per millorar la resposta institucional o comunitària (en un post-it diferent). Es penjen en un mural amb el títol: “Recomanacions per a la acció política”.
- L'equip es compromet a sistematitzar i retornar un resum.
- Tancament: ronda final d'una paraula que resumeixi com se'n van / o una imatge (cartes Sikkona).

Missatge clau: La sessió no s'acaba aquí; les vostres aportacions tindran impacte.

E) Guió del grup de discussió amb noies joves: Zona urbana de Catalunya

Objectius de la sessió

- Connectar amb el tema (què són les violències digitals, com es viuen a la ciutat).
- Compartir experiències i percepcions en un espai segur.
- Identificar necessitats i propostes per generar canvis.
- Sistematitzar col·lectivament aquestes propostes de manera clara i concreta.

Bloc 1: Benvinguda i context (10 min)

Objectiu: Crear un clima de confiança i explicar el propòsit de la sessió.

Dinàmica:

- Presentació breu de les dinamitzadores.
- Acordar normes de cures (confidencialitat, respecte, dret a no compartir).
- Breu presentació de les participants.

Missatge clau: Aquest és un espai segur i horitzontal; la vostra veu és central pel disseny d'accions polítiques.

Bloc 2: Activació i exploració inicial (20 min)

Objectiu: Introduir el tema a partir de l'experiència quotidiana.

Dinàmica:

- Pluja de paraules. "Quines paraules o imatges us venen al cap quan escolteu "violències digitals"?"
- Agrupar col·lectivament: assetjament, control, insults, difusió no consentida, etc.

Missatge clau: Les violències masclistes en entorns digitals són reals, tenen moltes formes i poden afectar de manera diferenciada a entorns rurals i urbans.

Bloc 3: Experiències i realitats (30 min)

Objectiu: Visibilitzar com es viuen aquestes violències al seu territori.

Dinàmica: Cercles de diàleg en 2 grups.

Materials: Post-its o targetes per recollir frases clau.

Preguntes desencadenants: Quines formes de violència digital coneixeu o heu viscut de prop? Quines barreres existeixen per demanar ajuda (accés a recursos, estigma, distància, anonimat...)?

Posar en comú en plenari les idees principals.

Missatge clau: No esteu soles; reconèixer la violència és el primer pas per transformar-la.

Bloc 4: Treball col·lectiu: necessitats i propostes (40 min)

Objectiu: Generar aportacions per a l'acció política.

Dinàmica: Mapa de problemes i solucions.

- Dividir el mural en dues columnes: “Necessitats / Problemes” i “Propostes / Solucions”.
- En petits grups, escriure post-its amb: Què canviaríeu a la ciutat per sentir-vos més segures a l'àmbit digital? Quin suport hauria de venir de les institucions, centres educatius, associacions...?
- Agrupar en plenari i ordenar per temes comuns.
- Votar quina proposta creuen que és més important/essencial.

Missatge clau: Les vostres veus son essencials per dissenyar polítiques ajustades al territori.

Bloc 5: Sistematització i tancament (20 min)

Objectiu: Deixar un registre clar de les propostes i fer un tancament constructiu.

Dinàmica:

- Cada participant escriu una idea clau per millorar la resposta institucional o comunitària (en un post-it diferent). Es pengen en un mural amb el títol: “Recomanacions per a la acció política”.
- L'equip es compromet a sistematitzar i retornar un resum.
- Tancament: ronda final d'una paraula que resumeixi com se'n van / o una imatge (cartes Sikkona).

Missatge clau: La sessió no s'acaba aquí; les vostres aportacions tindran impacte.

Fitxes de resums del Comitè d'expertes, grups de discussió i entrevista

1. Resum del Comitè de persones expertes

Data: 16/09/2025	Modalitat: Online	Nombre de participants: 4
-------------------------	--------------------------	----------------------------------

A. Metodologia y enfocament conceptual

- Es planteja la necessitat d'aclarir molt bé què s'entén per violències digitals (VD), ja que és un concepte no normativitzat i pot resultar ambigu. S'insisteix que comptar amb una definició clara o una bateria d'exemples és clau, perquè aquest marc conceptual guiarà tota la intervenció i l'anàlisi posterior.
- Es proposa treballar amb dinàmiques guiades, com l'ús de post-its amb plantilles que orientin la participació. A més d'identificar barreres, se suggereix incorporar també els facilitadors, preguntant per recursos que hagin funcionat o experiències positives, per a no centrar-se únicament en els aspectes negatius.
- Es recomana utilitzar enfocaments metodològics que permetin una anàlisi més àmplia, com l'anàlisi DAFO. Es comparteix l'experiència de recerques prèvies en les quals es va realitzar una fase exploratòria a partir de vivències, identificant primer les situacions i posant nom a les violències posteriorment, la qual cosa va permetre dissenyar millor el guió d'intervenció. Es destaca que el més rellevant és consensuar què s'entén per VD abans d'aprofundir en la seva anàlisi.
- També s'assenyala que el temps previst per al grup de discussió pot resultar excessiu.
- Es valora positivament explorar què consideren les participants com a violències digitals, fins i tot aquelles situacions que no s'identifiquin formalment com a tal, però que generin malestar. Es proposa una fase prèvia per a detectar problemes o violències en diferents àmbits, no sols en la parella.
- Se suggereixen categories de violències digitals com: violències sexuals, control i vigilància, assetjament i discursos d'odi, assenyalant que poden estar interrelacionades o derivar les unes de les altres.
- Així mateix, es proposa preguntar a les participants a quines entitats o institucions acudirien en cas de necessitar ajuda, o quin és el recurs més pròxim que identifiquen.

B. Territori, ruralitat i disseny dels grups

- Es planteja la importància de tenir en compte la ruralitat, entesa com un concepte divers que inclou realitats molt distintes, com els micropobles. Es destaca el paper dels equips tècnics comarcals, que coneixen les diferents ruralitats del seu territori i es desplacen als municipis.

- Se suggereix contactar amb perfils de l'administració pública que puguin aportar coneixement al procés.
- En l'àmbit metodològic, es recomana que els grups focals estiguin formats entre 6 i 8 participants i que la durada no superi els 90 minuts, assenyalant que en experiències prèvies amb adolescents el cansament apareixia fins i tot abans.
- Es planteja la conveniència de contrastar les problemàtiques de les zones rurals amb les urbanes, per a identificar similituds i diferències, tenint en compte que en l'àmbit digital existeixen molts elements comuns. Encara que s'assenyala que aquest contrast no pot abordar-se plenament només amb grups focals, se suggereix que podria formar part d'una fase posterior de la recerca, mitjançant entrevistes en profunditat, la qual cosa permetria identificar elements més estructurals.
- Finalment, es proposa la possible incorporació de perfils diversos en els grups i es recomana la revisió d'un estudi previ sobre l'autopercepció de la imatge de les dones en els nous entorns digitals, com a material de referència.

2. Resum del grup de discussió amb professionals

Data: 07/10/2025	Modalitat: Online	Nombre de participants: 4
-------------------------	--------------------------	----------------------------------

A. Concepte i manifestacions de les violències digitals (VD)

- Les VD traslladen la violència del tangible a un espai percebut com menys greu i amb una certa impunitat. Són difícils de detectar, especialment en entorns rurals.
- En zones rurals hi ha aïllament, poques activitats i recursos limitats, més temps d'exposició en línia i menor nombre de parells d'edat similar. L'anonimat és més limitat i els casos són més visibles públicament.
- Pràctiques com el sexting poden ser saludables si es coneixen els riscos, mentre que el "sexpredding" (difusió d'imatges íntimes) constitueix una VD.
- Existeixen fenòmens d'assetjament col·lectiu i terrorisme masclista en espais digitals, on és més fàcil mobilitzar a grups contra una persona.
- L'espai digital reflecteix i reproduceix estereotips de gènere i pot ser tant un territori de risc com de resistència (per exemple, per a comunitats LGTBIQ+).

B. Reptes i limitacions institucionals

- Moltes VD no es detecten per haver-se normalitzat. En el digital, la detecció és més complexa i requereix treball de conscienciació.
- Les VD són multicausals i diverses (assetjament constant en xarxes, difusió d'imatges íntimes, etc.), la qual cosa exigeix abordatges concrets segons el tipus de violència.
- La naturalització de l'ús de pantalles i xarxes socials dificulta la percepció del mal.

- Les víctimes poden ridiculitzar-se en exposar o denunciar els casos. La intervenció requereix estratègies col·lectives de reacció i educació comunitària amb agents educatius.
- Factors com la classe social, la disponibilitat de suport de l'entorn i la limitació de recursos presencials en el rural dificulten la denúncia i l'acompanyament.
- En entorns rurals, la distància i la necessitat de transport, així com la visibilitat social i el “què diran”, són barreres, encara que l'espai en línia pot oferir accés a comunitats i recursos.

C. Propostes i bones pràctiques

- Impulsar intervencions dissenyades des de la ruralitat i el local, no sols des de l'urbà.
- Destacar i reforçar petites resistències i accions quotidianes que generen canvis positius.
- S'emfatitza la importància de la participació juvenil, visibilitzant que les seves accions poden generar canvis en el seu entorn.
- Es recomana planificar polítiques públiques i programes adaptats a les característiques de cada territori rural, reconeixent la seva heterogeneïtat i potencialitat.
- Bones pràctiques identificades:
 - Guies d'autodefensa feminista digital.
 - Campanyes educatives sobre continguts sexuals falsos o nocius i espais de suport mutu generats per joves en xarxes.

3. Resum del grup de discussió amb noies joves: Zona rural de Catalunya

Data: 20/10/2025	Modalitat: Presencial	Nombre de participants: 10 + 1 psicòloga de suport
-------------------------	------------------------------	--

A. Activació i exploració inicial

- Conceptes sorgits: situació de poder, sexualització, privacitat, anonimat, mòbil/internet, xantatge, assetjament, doble vara de mesurar, difusió de contingut, comentaris masclistes i homòfobs.
- Es destaquen categories de violències digitals: assetjament; control i vigilància; difusió no consentida; desinformació, engany i suplantació; discriminació; exclusió; pressió estètica i violències individuals o col·lectives.
- S'evidencia la pressió estètica digital i la dificultat legal per a eliminar l'empremta digital.

B. Experiències i realitats

- Experiències compartides inclouen assetjament en aplicacions de cites, xarxes socials i entorns masculinitzats com a videojocs; difusió d'imatges íntimes; control

de dispositius; pressió estètica; i dificultat de reconeixement de la violència per part de les joves.

- Barreres en el rural: visibilitat social elevada, proximitat de la comunitat, por a represàlies o judici social, falta d'anonimat, limitació de recursos, escassa formació i absència de referents masculins feministes.

C. Treball col·lectiu: necessitats i propostes

- Necessitats identificades: credibilitat, comprensió, marc legal, recursos jurídics i psicològics, acompanyament, xarxes de suport, formació específica per a actuar davant VD, espais segurs i sororitat.
- Barreres: proximitat social en pobles, prejudicis cap a la víctima, visibilitat dels casos, discursos d'odi, rols tradicionals i normalització de conductes de control.
- Propostes:
 - Recursos locals actualitzats i adaptats a la realitat rural.
 - Seguretat jurídica i enduriment del marc legal.
 - Educació emocional des de primària, amb professionals formats.
 - Formació per a joves, implicació familiar.
 - Dificultar l'anonimat i retardar l'accés al mòbil fins als 16 anys.
 - Espais de referència positiva i xarxes de suport en entorns rurals.

4. Resum del grup de discussió amb noies joves: Zona rural d'Euskadi

Data: 04/11/2025	Modalitat: Online	Nombre de participants: 6
-------------------------	--------------------------	----------------------------------

A. Activació i exploració inicial

- Principals formes de violència digital identificades:
 - Fotos no desitjades / íntimes compartides sense context.
 - Pressió estètica en xarxes socials i sexualització diferencial entre homes i dones.
 - Control digital: check blau, última connexió, ubicació.
 - Ciberassetjament i insistència en contacte no desitjat.
 - Intimidació i xantatge mitjançant difusió de contingut.
- Classificació estàndard de violències digitals: assetjament i intimidació; control i vigilància; difusió no consentida; desinformació i suplantació; exclusió o discriminació

B. Experiències i realitats

- Experiències compartides: assetjament per xarxes socials i aplicacions de cites, control de parelles, difusió d'imatges, pressió estètica, normalització de conductes violentes.

- Barreres identificades:
 - Coneixement social de l'entorn (prejudici, por al què diran, minimització).
 - Falta de recursos i especialització en violència digital en ajuntaments i forces de seguretat locals.
 - Limitacions de transport i accessibilitat a serveis.
 - Escassa educació i sensibilització des d'edats primerenques.

C. Treball col·lectiu: necessitats i propostes

- Necessitats identificades:
 - Programes de prevenció i actuació, xerrades i campanyes de sensibilització.
 - Llistat de recursos i suport professional (psicòlegs, educadors, personal especialitzat).
 - Participació de joves en el disseny de polítiques.
 - Iniciatives adaptades a la realitat local i digital.
 - Inclusió d'homes i dones, i foment d'espais intergeneracionals.
- Barreres: escassa accessibilitat a recursos, por a l'exposició social, normalització de conductes violentes, arribada tardana de polítiques públiques.

D. Sistematització i tancament

- Recomanacions per a l'acció política. Principals propostes votades:
 - Projectes centrats en l'àmbit educatiu.
 - Creació d'un punt de suport amb professionals a qui dirigir-se.
 - Activitats de "fusió de generacions": alumnes i persones majors compartint experiències de violència digital i física.

5. Resum de l'entrevista amb una noia jove: Zona rural de la Comunitat Valenciana

Data: 30/10/2025	Modalitat: Online	Nombre de participants: 1
-------------------------	--------------------------	----------------------------------

A. Activació i exploració inicial

- Reflexions principals:
 - La violència digital permet major llibertat per a fer comentaris nocius a causa de l'anonimat i la distància.
 - Control en relacions de parella mitjançant seguiment constant, exigències de fidelitat o control sobre la vestimenta.
 - Difusió d'imatges o vídeos sense consentiment i xantatge amb contingut íntim.
 - La violència digital amplifica la violència de gènere preexistent, sent més immediata i constant gràcies a les tecnologies.

- Falta de reconeixement legal específic de la violència digital, la qual cosa dificulta la seva identificació i abordatge.

B. Experiències i realitats

- Experiències relataes:
 - Control i assetjament constant de parelles a través de videotrucades i xarxes socials.
 - Insistència de persones després de ser bloquejades en xarxes.
- Barreres identificades:
 - Reconeixement tardà de la violència per part de la víctima.
 - Falta de coneixement sobre recursos disponibles en el municipi.
 - Dificultat per a acudir a la policia o serveis formals; preferència per suport d'amigues o cercle pròxim.
 - Limitacions d'accés a informació primerenca, educació preventiva i serveis especialitzats.
- Diferències rurals-urbanes:
 - En pobles petits, la visibilitat social pot frenar parcialment l'assetjament, però hi ha menys anonimats i menys recursos immediats.
 - En ciutats hi ha més oportunitats de violència, però també més anonimats.
 - La difusió d'informació sobre violència de gènere s'ha estès gràcies a xarxes socials; les generacions joves són més conscients del que constitueix violència.

C. Treball col·lectiu: necessitats i propostes

- Necessitats i propostes:
 - Creació de canals d'assessorament per als qui coneixen un cas pròxim, incloent-hi possibilitat d'accions legals sense exposar a la víctima.
 - Major implicació de joves en el disseny de polítiques locals sobre violència de gènere i digital.
 - Programes de prevenció, xerrades i difusió de recursos accessibles a totes les edats.

6. Resum del grup de discussió amb noies joves: Zona urbana de Catalunya

Data: 01/12/2025	Modalitat: Presencial	Nombre de participants: 8
-------------------------	------------------------------	----------------------------------

A. Activació i exploració inicial

- Pluja de paraules sobre violències digitals, agrupant conceptes com a assetjament, control, insults, difusió no consentida, xantatge, pressió estètica, ridiculització i amenaces.

-
- Conceptes clau sorgits:
 - Context estructural: poc coneixement sobre violències masclistes en el sistema judicial, nul·la regulació, falta de sensibilització i prevenció, misogínia i masclisme sense filtres.
 - Mecanismes de control: vigilància, localització, anonimat, silenciament, complicitat i control a través de la por.
 - Violències digitals i agressions: comentaris masclistes, sexualització, memes, deepfakes, pornovenjança, autocensura, esborrament digital, absència de límits espaciotemporals.
 - Efectes en les noies: ansietat, por, impacte en la salut mental, revictimització.
 - Plataformes implicades: Twitter/X, xarxes socials en general; anonimat facilita assetjament.

B. Experiències i realitats

- Experiències compartides:
 - Assetjament massiu en xarxes socials després de publicar fotos personals, incloent-hi amenaces de mort, comentaris sexuals i creació de múltiples perfils per a continuar assetjant.
 - Exposició a humiliació i difusió d'imatges íntimes en xarxes i apps de cites.
 - Violència sexual en l'àmbit laboral i sensació d'impunitat dels agressors.
- Barreres identificades:
 - Falta de resposta efectiva del sistema judicial i de la policia.
 - Desconeixement de serveis de suport locals.
 - Necessitat d'acompanyament professional i canals d'ajuda accessibles.
 - Llenguatge dels recursos a vegades poc comprensible per a joves.
- Diferències rurals-urbanes:
 - En pobles petits, la visibilitat social pot frenar parcialment l'assetjament, però hi ha menys anonimat i recursos immediats.
 - En entorns urbans, major llibertat per a assetjar, però també més recursos disponibles.

C. Treball col·lectiu: necessitats i propostes

- Propostes sorgides:
 - Major difusió de serveis d'ajuda i sensibilització sobre violència digital.
 - Grups d'acompanyament a dones amb suport de psicòlogues, jutges i treballadores socials.
 - Pressupost real per a garantir seguretat en xarxes socials i eliminar contingut nociu.
 - Eines de recerca per a identificar i actuar contra l'assetjament en línia.
 - Formació judicial obligatòria en gènere i llenguatge clar per a adolescents.

- Educació sexual des d'instituts i formació sobre tipus de violència digital (foto-polla, bodyshaming, amenaces).
- Responsabilitat jurídica de plataformes i moderació de continguts, desactivar espais de la manosfera.
- Enfortir la vida comunitària i xarxes de veïnat, fer participar a tota la societat, per a acompanyar víctimes.
- Regulació legal d'espais en línia i vinculació d'identitat digital amb real.
- Punts d'atenció 24/7 i reforç de PIAD i altres serveis municipals.
- Les propostes es van votar per a prioritzar les més importants/essencials:
 - Formació judicial obligatòria en gènere.
 - Enfortir i potenciar la vida comunitària i veïnal per a teixir xarxes de suport entre les residents i impulsar la participació de tota la societat.
 - Establir una regulació legal dels espais en línia que permeti oferir respostes efectives més enllà de la intervenció directa amb la víctima.

Accions de comunicació i difusió dels resultats

Web Fundació Ferrer i Guàrdia

A) Pàgina web del projecte: https://www.ferrerguardia.org/ca_ES/blog/projectes-2/violencia-digital-dones-joves-guia-politica-347

La violencia digital contra las mujeres y su impacto entre la población joven

Guías para orientar la acción política

Este proyecto investiga la violencia contra las mujeres en el ámbito digital, analizando su impacto y orientando la acción política a través de una guía de recomendaciones.

Se ha creado un espacio de co-creación, el *Living Lab*, compuesto por personas expertas en transformación digital, desigualdades digitales, violencia de género e igualdad, así como por mujeres jóvenes. En este espacio se diseña la metodología de investigación de manera participativa, se analizan los resultados y se desarrollan orientaciones clave.

El trabajo de campo incluye entrevistas, grupos focales y sesiones del *Living Lab*, garantizando una aproximación integral al fenómeno. Al involucrar activamente a distintos agentes, la investigación no solo genera conocimiento, sino que se convierte en un proceso transformador que aporta evidencias más cercanas a la realidad y de mayor utilidad.

Proyecto en curso

Fecha: 2025

Ámbito: Políticas y Derechos Sociales

Tipología: Investigación social

Con el apoyo de: Ministerio de Igualdad y Ayuntamiento de Barcelona

Técnico/a: Sandra Gómez, Queralt Tornafoch, Marta Fullola y Paloma Pontón.

**Diálogo sobre violencias digitales:
Territorio, género y tecnología**

Presentación de resultados

B) Noticia: “La Fundación Ferrer i Guàrdia pone el foco en la violencia digital contra las jóvenes en el 25N” <https://www.ferrerguardia.org/blog/noticias-1/violencia-digital-contra-las-jovenes-25n-388>

La Fundación Ferrer i Guàrdia pone el foco en la violencia digital contra las jóvenes en el 25N

25/11/2025

La Fundación Ferrer Guardia ha presentado, en la jornada “**Territorio, género y tecnología: diálogos sobre violencias digitales**”, los resultados preliminares de un estudio sobre el impacto de las violencias digitales en mujeres jóvenes, con una perspectiva interseccional que combina género, edad y territorio.

VER VÍDEO

DESCARGAR PRESENTACIÓN

El estudio evidencia que muchas formas de violencia digital continúan **normalizadas en la vida cotidiana de las jóvenes** que les resulta difícil reconocerlas. Además, señala que el contexto territorial —especialmente en entornos rurales— intensifica factores de riesgo como la falta de anonimato, la escasez de recursos especializados y las dificultades de acceso a servicios y transporte.

En un contexto en el que **una de cada cuatro jóvenes recibe insinuaciones inapropiadas en línea**, más de la mitad de las víctimas sufre **ansiedad o estrés**, y solo un 6 % se siente muy segura en el entorno digital, la investigación subraya:

- Las violencias digitales **reproducen y amplifican** desigualdades *offline*.
- Las jóvenes tienen dificultades para **identificar** estas violencias.
- Las **administraciones** deben mejorar su respuesta y credibilidad. Para ello, es necesario regular las grandes plataformas digitales.
- Las **redes de apoyo** entre iguales y los colectivos feministas locales son clave para la protección.

Crónica de la jornada

La presentación se ha realizado en el marco del 25 de noviembre, Día Internacional para la Eliminación de la Violencia contra la Mujer, coincidiendo con la campaña de la ONU “ÚNETE para poner fin a la violencia digital contra las mujeres y las niñas”.

La sesión ha permitido contextualizar los datos, identificar retos emergentes y señalar prioridades para orientar políticas públicas más adaptadas a la realidad juvenil y territorial.

Conceptualización de la violencia digital

Las investigadoras **Sandra Gómez** y **Marta Fullola** expusieron que la violencia digital es un fenómeno estructural que traslada al entorno online dinámicas patriarcales ya existentes: control, vigilancia, acoso o difusión de imágenes sin consentimiento. Señalaron la falta de un concepto común y el alto riesgo de normalización entre las jóvenes, especialmente por el peso del control en relaciones afectivas y en redes sociales.

Las jóvenes habitan un ecosistema digital donde muchas agresiones se perciben como parte del paisaje. Comentarios sexuales no deseados, presiones para enviar fotos, control de la pareja o la difusión no consentida de imágenes se integran en lo cotidiano hasta volverse casi invisibles. Esta normalización nace de un aprendizaje colectivo: crecer en internet implica asumir riesgos que se interpretan como inevitables. Así, solo las violencias más explícitas se reconocen, mientras que las más frecuentes —las que afectan a su autonomía y autoestima— quedan ocultas.

La dificultad para detectar estas violencias no responde a falta de capacidad, sino a cómo la cultura digital define qué se considera agresión. Muchas jóvenes interpretan comportamientos dañinos como “normales” en redes: recibir fotos explícitas, encajar insultos o aceptar control bajo la lógica del “cariño”. La relativización del entorno y la falta de un lenguaje institucional cercano refuerzan esta ambigüedad, retrasando la búsqueda de ayuda y aumentando la vulnerabilidad.

La dificultad para detectar estas violencias no responde a falta de capacidad, sino a cómo la cultura digital define qué se considera agresión. Muchas jóvenes interpretan comportamientos dañinos como “normales” en redes: recibir fotos explícitas, encajar insultos o aceptar control bajo la lógica del “cariño”. La relativización del entorno y la falta de un lenguaje institucional cercano refuerzan esta ambigüedad, retrasando la búsqueda de ayuda y aumentando la vulnerabilidad.

Especificidades del entorno rural	+
El rol de la administración pública	+
Redes de apoyo e iguales	+
Propuestas de las jóvenes	+

Mesa redonda

La jornada incluyó una mesa de debate con **Andrea Colomer** (SIE Alt Pirineu i Aran), **Alejandra Hernández** (Universidad de Alicante) y **FemBloc**, que aportaron herramientas y prioridades para orientar políticas públicas más adaptadas a los territorios y a la realidad juvenil.

¿Cómo se entiende la violencia digital?	+
Territorio y desigualdades	+
Prioridades y cambios urgentes para 2025	+

La jornada situó la violencia digital como un reto estructural que requiere políticas integrales, corresponsabilidad de plataformas e instituciones, y una mirada territorial que no deje atrás las realidades rurales. Las aportaciones de las ponentes refuerzan la necesidad de herramientas, datos y marcos normativos que garanticen espacios digitales seguros y equitativos para las mujeres jóvenes.

El proyecto “*La violencia digital contra las mujeres y su impacto entre la población joven. Guías para orientar la acción política*”, impulsado con el apoyo del Ministerio de Igualdad, el Departament d’Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya y el Ayuntamiento de Barcelona, ha incluido revisión documental, entrevistas, grupos focales y un proceso de co-creación con jóvenes, expertas y profesionales.

El estudio y la guía para administraciones públicas se publicarán próximamente en la página web de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

Jornada de presentació

- Esdeveniment: <https://www.ferrerguardia.org/event/dialogo-sobre-violencias-digitales-territorio-genero-y-tecnologia-49/register>

Programa

10:00 - 10:05 h. Bienvenida y presentación de la jornada

10:05 - 10:25 h. Exposición de resultados del proyecto
Presentación de Marta Fullola y Paloma Pontón.

10:30 - 11:15 h. Mesa redonda con expertas

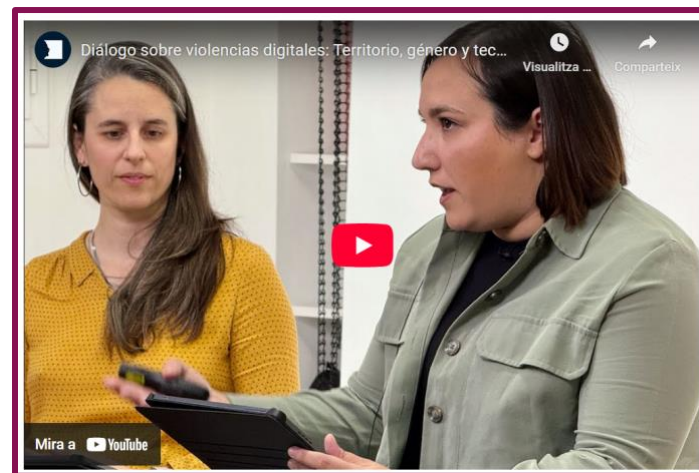
- **Andrea Colomer Cenzano.** Directora del Servei d'Intervenció Especialitzada de l'Alt Pirineu i Aran (Catalunya).
- **Alejandra Hernández Ruiz,** Directora del I.U. de Investigación de Estudios de Género. Profesora Titular de Universidad. Dpto. Comunicación y Psicología Social. Universidad de Alicante.
- **Andrea Úbeda.** Técnica en Asociación FEMBLOC. Línea feminista de atención y apoyo frente a las violencias digitales.

Moderan:

- **Marta Fullola Isern.** Antropóloga, investigadora en la Fundación Ferrer i Guàrdia.
- **Paloma Pontón Merino.** Socióloga, investigadora en la Fundación Ferrer i Guàrdia.

11:15 - 11:30 h. Cierre

- Vídeo: <https://youtu.be/1Pw4m8E7vAA>

- Presentació:
https://www.ferrerguardia.org/web/content/152435?access_token=a4669fbf-f760-4b32-a5fe-da2399e9f718&unique=e19c2a289eedd71a214f0e0ce51c2890e85b4384

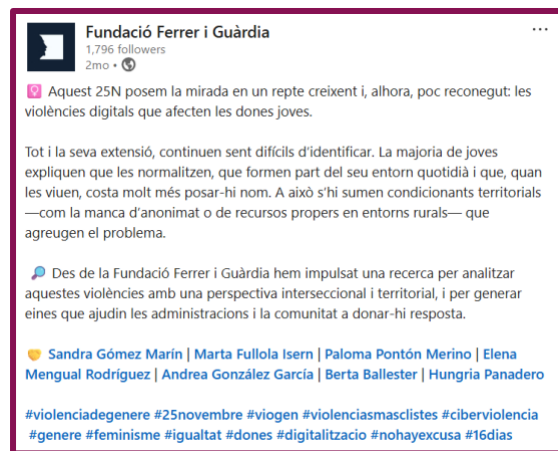

- Avenç pels mitjans:
https://www.ferrerguardia.org/web/content/152885?access_token=cde9264e-7fd5-402d-9ebe-eff7048b4a99&unique=91a02481caee97d50f1988a1e49a0a3d67bba7d2&download=true

Xarxes socials

LinkedIn:

- [30/11/2025] https://www.linkedin.com/posts/fundacio-ferrer-i-guardia_saps-qu%C3%A8-s%C3%B3n-les-viol%C3%A8ncies-digitals-25n-activity-7399033608549728256-mvQb

Instagram:

- [25/11/2025] <https://www.instagram.com/fundacioferreriguardia/p/DReehGzCjCE/>

- [26/11/2025] <https://www.instagram.com/fundacioferreriguardia/p/DRhXmfpCAHv/>

Mitjans

A) Noticias:

- [22/11/2025, RTVE] Un estudi constata la presència àmplia de violències masclistes a l'entorn digital, <https://www.rtve.es/play/audios/serveis-informatius-radio-4/estudi-constata-presencia-amplia-violencias-masclistes-lentorn-digital/16826993/>
- [24/11/2025, Europa Press] Las jóvenes ven "inevitable" sufrir algún tipo de violencia en Internet, según un estudio, <https://www.europapress.es/catalunya/noticia-jovenes-ven-inevitable-sufrir-algun-tipo-violencia-internet-estudio-20251124120126.html>
- [24/11/2025, Noticias para municipios] Control del móvil, chantaje por redes y amenazas: las jóvenes normalizan la violencia digital, <https://noticiasparamunicipios.com/ellas/violencia-digital-en-las-jovenes/>
- [24/11/2025, Teleprensa] Las jóvenes ven "inevitable" sufrir algún tipo de violencia en Internet, según un estudio, <https://www.teleprensa.com/articulo/nacional-3/jovenes-ven-inevitable-sufrir-algun-tipo-violencia-internet-estudio/202511241107372279146.amp.html>
- [26/11/2025, Ferrol 369] Las jóvenes ven 'inevitable' sufrir algún tipo de violencia digital, <https://ferrol360.es/las-jovenes-ven-inevitable-sufrir-algun-tipo-de-violencia-digital/>
- [24/11/2025, RTVE] Las jóvenes ven "inevitable" sufrir algún tipo de violencia en Internet, según un estudio, <https://www.rtve.es/noticias/20251124/jovenes-inevitable-sufrir-violencia-internet-estudio/16829624.shtml>
- [24/11/2025, Madrid Press] Las jóvenes ven "inevitable" sufrir algún tipo de violencia en Internet, <https://madridpress.com/art/345598/las-jovenes-ven-inevitable-sufrir-algun-tipo-de-violencia-en-internet/>

- [25/11/2025, Cuatro] Violencia digital: La sorprendente campaña del Ayuntamiento de Zamora, 'El vídeo de mi ex',
https://www.cuatro.com/noticias/sociedad/20251125/25n-violencia-digital-campana-video-ayuntamiento-zamora-reaccion-zamoranos_18_017685879.html
- [28/11/2025, Cope] La influència de l'economia en el predomini masculí i la violència digital. https://www.cope.es/emisoras/catalunya/podcast/episodios/19-00h-28-novembre-2025-linterna-cope-catalunya-i-andorra-20251128_3262053.html

B) Articles

- [25/11/2025, Metadata] 25N: quan la violència masclista es normalitza a les xarxes, <https://www.metadata.cat/opinio/5997/25n-violencia-masclista-normalitza-xarxes>

- [15/12/2025, Volunteca] Violencias digitales en mujeres jóvenes: una realidad que exige respuestas comunitarias, <https://lavolunteca.com/noticia/violencias-digitales-en-mujeres-jovenes-una-realidad-que-exige-respuestas-comun.php>

